

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบกับการนำเข้าและยอมรับวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้สภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาในการปรับตัว การเพิ่มขึ้นของสถานเริงรมย์และห้างสรรพสินค้าล้วนเป็นสิ่งช่วยให้ผู้คนเกือบทุกวัย เกิดกิเลส ลุ่มหลง ซึ่งสิ่งยั่ว เหล่านี้ล้วน เป็นปัจจัยก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากสิ่งที่ถูกต้องตามสังคมในลักษณะที่เรียกว่า "วิปลาส" (Aberrant Behavior) เช่น พฤติกรรมการชอบเพศเดียวกัน (Homosexual Behavior) บุคคลเหล่านี้แต่เดิมพยายามปิดบังซ่อนเร้นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์หรือมาตรฐานของสังคม แต่เมื่อมีการรับวัฒนธรรมตะวันตกที่สิ่งไหนมาอย่างรวดเร็ว สังคมจึงมีแนวโน้มที่จะยอมรับพฤติกรรมดังกล่าว มากขึ้น บุคคลเหล่านี้ก็กล้า แสดง ออกได้อย่างเปิดเผยมากขึ้น (ทิพย์พรณ นพวง ค้า 2528 : 4 - 9)

จากการศึกษาและสำรวจโดยเฉลี่ยแล้ว ทั่วโลกมีกรรมร่วมเพศชายประมาณร้อยละ 5 และคินซี (Kinsey) พบว่าผู้ชายอเมริกันร้อยละ 37 ยอมรับว่าตลอดชีวิตตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงวัยชรา เคยมีพฤติกรรมร่วมเพศจนถึงจุดสุดยอด (Orgasm) ร้อยละ 10 มีพฤติกรรมร่วมเพศติดต่อกันนานถึง 3 ปี และร้อยละ 4 มีพฤติกรรมร่วมเพศตั้งแต่วัยรุ่นจนตลอดชีวิต ร้อยละ 13 ยอมรับว่า ความรู้สึกทางเพศถูกกระตุ้นโดยเพศเดียวกัน (สัมภาษณ์ เรื่อง ตระกูล 2528 : 266 - 267)

ถึงแม้ว่าบุคคลเหล่านี้จะมีบทบาทและได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น นักจิตวิทยาก็ยังมองปัญหาเหล่านี้ว่าเป็นปัญหาสังคมระยะยาว บุคคลเหล่านี้จะมีความลับซ่อนในเอกลักษณ์ของตนเอง จะเป็นพวกที่ไม่มีความสุขในชีวิต มีความละเอียดอ่อนในใจ ทำให้ต้องเปลี่ยนที่อยู่เสมอ เกิดความอิจฉาริษยา กัน ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม (วัลลภ ปิยะมโนธรรม 2530 ก : 5) และการที่พวกกรรมร่วมเพศร่วมตัวกันอย่างไม่เปิดเผย เพื่อต่อสู้อันจะทำให้สังคมยอมรับ ล่า เหตุพื้นฐาน

นั้นมาจากความอ้าง ว้าง ว่า เหน้ตนเอง (Stoor 1964 : 89) แม้กฎหมายหลายประเทศจะพยายามแก้ไขให้มีความเห็นใจพวกรักร่วมเพศ แต่ค้ตรูตัวสำคัของพวกรักร่วมเพศก็ค้ตัวเอง เพราะเมื่อตัวเขาเองเห็นว่าตนเองผิดปกติไปจากคนธรรมดา ก็ทำให้เกิดปมด้อย เมื่อเกิดปมด้อยก็พยายามลบล้างปมด้อยนี้ พยายามต่อสู้กับความเป็นรักร่วมเพศของตนเอง ทำให้ตนเองไม่มีความลู่และเป็นปมด้อยมากยิ่งขึ้น (อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม 2521 ข : 83 - 96)

ปัญหารักร่วมเพศควรได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษในวัยรุ่น เพราะจากการศึกษาพบว่า คนไ้มีปัญหารักร่วมเพศที่มาขอรับบริการจากศูนย์ลู่จิตวิทยา มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี มากที่สุด รองลงมาคืออายุระหว่าง 15 - 18 ปี (ณรงค์ศักดิ์ ทะละภู, ดวงมาลัย เริกสำราญ และวันชัย ไชยสิทธิ์ 2520 : 24 - 35) และเนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้วัยรุ่นมีอาการอ่อนไหว ใ้รับอิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ง่าย นอกจากนี้ อีริคสัน (Erikson, quoted in Schultz 1972 : 170) กล่าวว่า วัยรุ่นแต่ละคนจะประสบปัญหาในเอกลักษณ์ของตนเอง วัยรุ่นต้องการแสวงหาเอกลักษณ์ประจำตน (Identity) โดยการสร้างมโนภาพแห่งตน (Self-Image) ที่ต่อเนื่องจากอดีตไปสู่การกระทำในอนาคต จากการแปลความหมายในทุก ๆ สิ่งทีตนรู้สึกและรับรู้ เกี่ยวกับตนเองทั้งหมดผสมผสานกับสิ่งที่คนอื่นคิดเกี่ยวกับตัวเองอย่างคงที่และสอดคล้องกัน ซึ่งถ้าวัยรุ่นผ่านพ้นภาวะนี้ไปโดยสร้างความรู้สึกเป็นเอกลักษณ์ได้อย่างมั่นคง ก็จะเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ แต่วัยรุ่นในสังคมปัจจุบันอยู่ในสภาพที่ถูกเร้าให้เกิดความตื่นตัวต่อความต้องการทางเพศ นับตั้งแต่การดูน นวนิยาย หรือภาพยนตร์จากต่างประเทศ ประกอบกับการขาดความรู้ความเข้าใจอันถูกต้อง เหมาะสมในเรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นเกิดความสับสนในบทบาททางเพศ (Bisexual Diffusion) ไม่สามารถที่จะแสดง ลักษณะและบทบาททางเพศของตนให้ถูกต้องตามที่สังคมยอมรับได้ ซึ่งได้แก่พฤติกรรมรักร่วมเพศนั่นเอง

การสับสนในบทบาททางเพศนี้นับเป็นความล้มเหลวของการสร้างเอกลักษณ์ทางเพศ (Sexual Identity) อันเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างเอกลักษณ์ประจำตน (Maier 1965 : 67) ซึ่งจะทำให้เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายใน และความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง อันเป็นองค์ประกอบของเอกลักษณ์ทางเพศ ซึ่งจะเกิด

ความรู้สึกไม่ลุ่มลุ่มบาย วิตก กังวล และเสียขวัญ (Berger 1983 : 132 - 135) และมี
 วัยรุ่นร่วมเพศจำนวนมากไม่น้อยที่ความรู้สึกหงอยเหงาและอ้างว้าง ถึงแม้ว่าบางคนจะมีเพื่อน
 มาก แต่เขายังรู้สึกว่าตนเองแตกต่างไปจากคนอื่น และมักคิดอยู่เสมอว่าคนที่ทั่วไปมองเขา
 ต้อยต่ำ เป็นที่น่ารังเกียจในสังคม ความรู้สึกว่าตนเองไม่ดีหรือผิดแปลกไปจากคนอื่นหรือมี
 ความรู้สึกผิดเหล่านี้ อาจก่อให้เกิดผลเสียแก่บุคลิกภาพได้ (ประพนอม สโรชมาน 2524 :
 164 - 179)

ในเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง หรืออัตมโนทัศน์ของรักกร
 ในต่างประเทศได้มีผู้ศึกษา กันบ้าง ซึ่งส่วนใหญ่ให้ผลสอดคล้องกันว่า รักกรร่วมเพศชายมีความ
 รู้สึกว่าตนเองต้อยต่ำ และไม่ภาคภูมิใจในตนเอง (Donlou, et al. 1986 : 2408 :
 Peterson and Davis 1985 : 448 - 449) นอกจากนี้ในการศึกษาความแตกต่างระหว่าง
 รักกรร่วมเพศและรักต่างเพศในด้านพฤติกรรมและบุคลิกภาพ ก็พบว่า รักกรร่วมเพศมีความวิตกกังวล
 มากกว่ารักต่างเพศ (Granero 1985 : 3391)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมีวัยรุ่นร่วมเพศอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะ
 เพศชาย และมีวัยรุ่นอีกเป็นจำนวนมากเช่นกันที่มีโอกาสจะมีพฤติกรรมรักกรร่วมเพศ ซึ่งเป็นปัญหา
 ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศและอนาคตของวัยรุ่นเอง วัยรุ่นเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อ
 สังคม เป็นผู้สืบทอดสังคมต่อไปในอนาคต การช่วยพัฒนาวัยรุ่นให้เติบโตเป็นกำลังของชาติ
 อย่างมีคุณค่าทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อจะได้เป็นวัยรุ่นที่สมบูรณ์แบบ เป็นผู้ใหญ่ที่ด้าน
 อนาคต สิ่งควรที่จะพยายามทำความเข้าใจ ให้ความสนใจถึง ความรู้สึกนึกคิดของ วัยรุ่นรักกร
 ร่วมเพศที่มีต่อตัวเอง เนื่องจาก นักจิตวิทยา Symbolic Interaction เชื่อว่า การแสดง
 พฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลมาจาก ความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง หรืออัตมโนทัศน์ (Self -
 Concept) โดยทั่วไปคนเราจะแสดง ปรยาตอบสนองต่อสิ่ง แวดล้อมตามประสัภารณ์และการ
 รับรู้ (Perception) ของแต่ละคน บุคคลจะเรียนรู้ว่าตนเอง ควรจะประพฤติอย่างไรจาก
 การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับบุคคลอื่นในสังคม ทำให้บุคคลเรียนรู้ค่านิยมและความ
 คาดหวังของสังคมที่มีต่อตัวเขา และเขาจะเริ่มตระหนักในความจริงแห่งตน ซึ่งจะ เป็นพื้นฐาน
 ของความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองของบุคคลนั้น ดังนั้นการ เข้าใจถึง อัตมโนทัศน์ของบุคคลจะช่วยให้
 เข้าใจถึงพฤติกรรม ทำนายพฤติกรรม และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ถ้าบุคคลใดมีความรู้สึก

นึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดี ก็จะมีมองเห็นตนมีคุณค่า มีความสามารถจะพยายามแสดงความ
 สามารถที่ผีให้ประจักษ์ที่สุด แต่ถ้าบุคคลใดมีความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองไม่ดี จะรู้สึกอาย มี
 ปมด้อย และจะไม่ใช้ความสามารถที่มีอยู่ (เล่มเต๋ มุงเมือง 2526 : 62 - 63)

สำหรับในประเทศพบว่า มีผู้ศึกษาในเรื่องอัตมโนทัศน์ของรักร่วมเพศน้อยมาก ซึ่ง
 ได้แก่ ผก สัตยธรรม (2516) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรักร่วมเพศชายและรักต่างเพศชาย
 พบว่า รักต่างเพศชายมีทัศนคติต่อตนเองดีกว่ารักร่วมเพศชาย ละเอียด ชูประยูร (2518 :
 1 - 3) ได้ศึกษาทางจิตวิทยาในคนใช้รักร่วมเพศ พบว่า มีความลับในตนเอง รู้สึกว่าตน
 เองบกพร่อง รู้สึกผิด บุคลิกภาพไม่สมบูรณ์ และขาดความมั่นใจในตนเอง ซึ่งสอดคล้อง
 กับการรายงานผลการตรวจทางจิตวิทยาในคนใช้รักร่วมเพศชายอายุ 24 ปี ที่พบว่า มีพัฒนาการ
 ทางอารมณ์ไม่สมบูรณ์ ไม่ภาคภูมิใจและไม่ศรัทธาในตนเอง (ธรงค์ศักดิ์ ทะละภฎ, ดวงมาลัย
 เริกสารัญ และวันชัย ไชยสิทธิ์ 2520 : 24 - 35) และการศึกษาเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่ได้เฉพาะ
 เฉพาะจรักร่วมเพศที่เป็นวัยรุ่น ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะได้มีการศึกษาอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นรักร่วมเพศ
 โดยการเปรียบเทียบกับวัยรุ่นรักต่างเพศ และจะศึกษาเฉพาะเพศชายเนื่องจากมีจำนวนมาก
 และพบได้เด่นชัดกว่า เพศหญิง

อนึ่ง นักจิตวิทยาเชื่อว่า แบบแผนของการอบรมเลี้ยงดูนั้นมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็ก
 ซึ่งจากการวิจัยในเรื่องรักร่วมเพศในปัจจุบันก็พบว่า เป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนามาตั้งแต่วัย
 เด็ก ภาวะการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็นสำคัญ (เล่มโภชนีย์ สุธรรณา 2523 : 19 - 21)
 เช่นเดียวกับ ไบเบอร์ (Bieber 1967 : 509) จิตแพทย์ได้กล่าวถึงแบบฉบับของครอบครัว
 ที่ทำให้เด็กกลายเป็นรักร่วมเพศว่า เป็นครอบครัวที่พ่อแม่พะเน้าพะนอมากเกินไป นอกจากนี้ยัง
 มีการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ คือ นักเรียนที่มีสถานภาพ
 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป และแบบทอดทิ้ง มีอัตมโนทัศน์
 แตกต่างกัน (นันทิกา แยมส์รวล 2522) ส่วน เนลสัน (Nelson 1985 : 1191), ลิทอฟสกี
 และดูเล็คส์ (Litovsky and Dusek 1985 : 373 - 387) ก็พบว่า นักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์
 ในทางบวก จะมีสิ่งแวดล้อมในครอบครัวในลักษณะที่มีการสนับสนุนและเสริมสร้าง อีกทั้งให้ความ
 เป็นอิสระและมีความยืดหยุ่น

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้เปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของ วิทยาลัยชายรักร่วมเพศกับวิทยาลัยชายรักร่วมเพศ โดยมีส่วนแปรการอบรมเลี้ยงดูเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพื่อศึกษาว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรักร่วมเพศของ วิทยาลัยชายรักร่วมเพศที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีอัตมโนทัศน์แตกต่างกันหรือไม่ และอัตมโนทัศน์ของ วิทยาลัยชายรักร่วมเพศและรักร่วมเพศที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันนั้นแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยเหลือ และแก้ไขบุคลิกภาพของ วิทยาลัยรักร่วมเพศให้พัฒนาตนเองอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อการพัฒนาอัตมโนทัศน์ และส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูที่ป้องกันมิให้เกิดปัญหารักร่วมเพศ เพื่อให้ วิทยาลัยสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณภาพ เป็นกำลังของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของ วิทยาลัยชายรักร่วมเพศกับวิทยาลัยชายรักร่วมเพศที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่าง วิทยาลัยชายรักร่วมเพศกับวิทยาลัยชายรักร่วมเพศ
3. เพื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของ วิทยาลัยที่รับรู้ว่าตนเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพฤติกรรมทางเพศ และการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเอง

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

ความหมายของอัตมโนทัศน์ (Self - Concept)

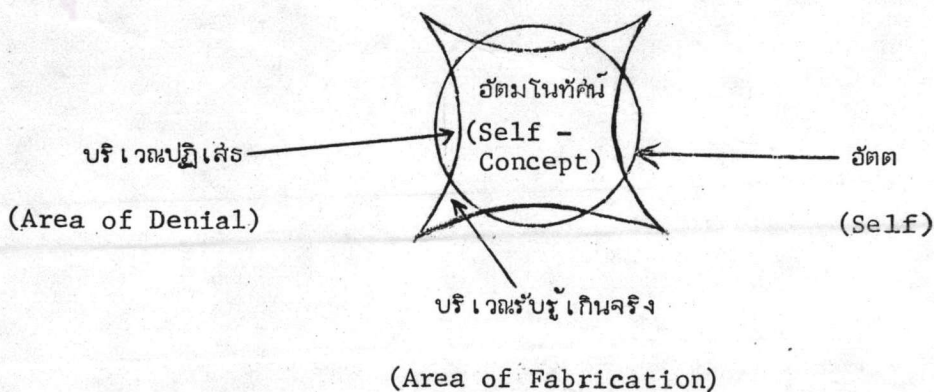
คำว่า อัตต (Self) ที่นักจิตวิทยาใช้นั้นมีความหมายกว้าง ซึ่งบางครั้งจะใช้คำว่า อัตต ในขณะที่หมายถึง อัตมโนทัศน์ (Self - Concept) วิลเลียม เจมส์ (James 1950 : 291 - 305) นักจิตวิทยาคนแรกที่เขียนเกี่ยวกับเรื่องของ อัตต ได้กล่าวถึง อัตต ใน 2 ลักษณะ คือ อัตตในฐานะผู้รับรู้ (the self is regarded as a knower) และอัตตในฐานะผู้ถูกรับรู้ (the self is regarded as an object of what is known) เจมส์ได้เน้นถึง อัตตในฐานะผู้ถูกรับรู้ ว่า คือ สิ่งที่บุคคลรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตัวเขาเอง ซึ่งประกอบด้วย

1. อัตตทางวัตถุ (Material Self) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นเป็นเจ้าของ เช่น ร่างกาย ทรัพย์สินสมบัติ เป็นต้น
2. อัตตทางสังคม (Social Self) หมายถึง ความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อบุคคลนั้น
3. อัตตทางจิต (Spiritual Self) หมายถึง ขบวนการทางจิตใจ เช่น ความคิด อารมณ์ ความต้องการ

โรเจอร์ (Rogers, quoted in Linzey and Hall 1957 : 478) ได้ให้ความหมายของ อัตต ว่า หมายถึง ที่ค้นคิดและความรู้สึกต่อตนเอง ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

1. อัตต พัฒนาขึ้นมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอินทรีย์กับสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยมีการประเมินคุณค่าตนเองทุกครั้ง
2. อัตต อาจจะได้รับคำนิยามจากผู้อื่น และอาจรับรู้ในสภาพที่บิดเบือนจากความเป็นจริง
3. อัตต จะพยายามดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เข้าร่อยภายในอัตต
4. อินทรีย์ จะแสดงพฤติกรรมไปตามอัตต เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันได้ในอัตต
5. อัตต อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยอาศัยพฤติกรรม และการเรียนรู้

แมคเดวิด และฮารารี (McDavid and Harari 1969 : 220 - 222) ได้อธิบายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองว่า หมายถึง โครงสร้างของความรู้ความเข้าใจที่จัดระบบระเบียบแล้ว ซึ่งได้มาจากประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อ "อัตต" ของตนเอง เนื่องจากว่าบุคคลอาจจะแสดง การรับรู้อย่างผิด ๆ และบิดเบือนที่จะเข้าใจเกี่ยวกับตนเองได้ เช่นเดียวกับที่บุคคลอาจจะรับรู้อย่างผิด ๆ หรือบิดเบือนการรับรู้ที่มีต่อผู้อื่นด้วย ดังนั้น ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง จึงไม่จำเป็นที่จะต้องตรงกับความเป็นจริงของ "อัตต" ทุกประการ ซึ่งแมคเดวิดและฮารารีได้อธิบายถึงความแตกต่างและความเกี่ยวข้องระหว่างอัตต และอัตมโนทัศน์ ไว้อย่างชัดเจนโดยแผนภูมิที่เรียกว่า ชีส เบอร์เกอร์ (Cheese Burger) ดังนี้

อัตต คือ ส่วนรวมทั้งหมดของร่างกาย พฤติกรรม ความรู้สึกของบุคคลตามวิถีทางที่บุคคลนั้นเป็น แทนด้วยวงกลมทั้งหมด

อัตมโนทัศน์ คือ ระบบโครงสร้างของการรับรู้ที่บุคคลมีต่อ อัตต ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน แทนด้วยสี่เหลี่ยมที่คลุมทับวงกลม

บริเวณปฏิเสธ คือ ส่วนของ อัตต ที่อัตมโนทัศน์รับรู้ไม่ได้ หรือไม่ยอมรับ อาจเป็นได้ทั้งในลักษณะที่ดีและไม่ดี

บริเวณรับรู้เกินจริง คือ ส่วนของ อัตมโนทัศน์ที่รับรู้ได้เกินที่ อัตต เป็นจริงอาจเป็นได้ทั้งในลักษณะที่ดีและไม่ดี

โรมีย์ (Reimy, quoted in Dinkmeyer 1967 : 184) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่า เป็นการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ของบุคคล แล้วจัดเข้าเป็นระบบตามที่ตนได้สังเกตและรู้สึกทั้งในอดีตและปัจจุบัน แล้วก่อเป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับตนเอง หรือ อาจกล่าวได้ว่าอัตมโนทัศน์ คือ แบบแผนที่บุคคลใช้พิจารณาเพื่อความเข้าใจในตนเอง โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจเลือก หรือ การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เหมาะสมกับตนเอง

เฮอร์ลอค (Hurlock 1978 : 525 - 526) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ด้านร่างกาย ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา ความเหมาะสมทางเพศ และด้านจิตใจ ได้แก่ ความสามารถ การมีคุณค่า ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

นอกจากนั้นเฮอร์ลอค ยังได้อธิบายถึงแบบแผนของบุคลิกภาพ (Personality Pattern) ว่าประกอบด้วยคุณลักษณะ (traits) ต่าง ๆ และสิ่งที่ทำหน้าที่ประสานลักษณะเหล่านี้เข้าด้วยกันเป็นแบบแผนบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล คือ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองหรืออัตมโนทัศน์ ซึ่งเปรียบได้กับแกนกลางของซี่ล้อ โดยมีคุณลักษณะต่าง ๆ เป็นซี่ล้อ

ฟรอยด์ (Freud, qutoed in Gale 1969 : 27 - 28) ผู้นำในกลุ่มจิตวิเคราะห์ได้ให้ความเห็นว่า อัตมโนทัศน์ คือ โครงสร้างของ ego ซึ่งเป็นผลรวมของความจริงแห่งตน ซึ่งบางครั้งบุคคลก็มีความพอใจ บางครั้งบุคคลก็มีความทุกข์ต้องอดทนในสภาพจริงของตน

กลุ่มเอเดเลอร์ (Aderlian, quoted in Gale 1969 : 28 - 29) กล่าวว่า
 ทัศนคติคือ วิถีชีวิต (Life Style) ของบุคคล เด็กเกิดมาต้องเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ ในสังคม
 ต้องเรียนรู้วิธีที่มีประสิทธิภาพในการต่อสู้กับมัน พฤติกรรมของเด็กเป็นผลจากการกระทำ และ
 ทัศนคติของเขาที่แสดงให้เห็นแบบฉบับของชีวิต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การประเมินค่าของตนเองและสังคม

นอกจากนี้ เกล (Gale 1969 : 31 - 32) ยังได้กล่าวถึง ทัศนคติ ในทรรศนะ
 ของกลุ่มอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) ว่า ทัศนคติเป็นโลกภายในของบุคคล เป็น
 ผลรวมจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม กลายมาเป็นการรับรู้ของแต่ละบุคคลในสภาพ
 ที่เป็นผู้กระทำ และผู้ถูกกระทำ การรับรู้ของบุคคลจะสะท้อนทัศนคติและการตัดสินคุณค่าของโลก
 ของบุคคลนั้น ทัศนคติเป็นการกระทำตามความเป็นจริงของบุคคลในการที่จะยอมรับ หรือ
 ปฏิเสธในสภาพการณ์ที่ตนได้รับ

สรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองทั้งด้านร่างกายและ
 จิตใจ ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่บุคคลได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ก่อเป็น
 ความเชื่อ ทัศนคติเกี่ยวกับคุณลักษณะของตนเอง โดยทัศนคติจะเป็นแกนกลางของการแสดง
 ออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ หรือเป็นแกนกลางของแบบแผนบุคลิกภาพของบุคคลนั่นเอง

ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction Theory)

แนวคิดของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ คือ การมองว่ามนุษย์มีลักษณะการกระทำที่
 ตื่นตัวอยู่เสมอ (Active) และการกระทำของมนุษย์จะเกิดขึ้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง
 โดยมีการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กัน และใช้สัญลักษณ์ (Symbol) เป็นตัวสื่อความ
 หมายสัญลักษณ์ที่มนุษย์ได้ใช้สื่อสารกันนั้นจะมีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายร่วมกัน
 ในสังคม (Significant Symbol) เช่น ภาษา นอกจากนั้นยังรวมถึง การแสดงออกทางด้าน
 ร่างกาย สีหน้า ด้วย

เมื่อมนุษย์มีการปฏิสัมพันธ์กัน มนุษย์จะมีการสวมบทบาท (Role - Taking) ซึ่ง
 กันและกัน ซึ่งการสวมบทบาทนั้น หมายถึง ความสามารถที่จะเห็นหรือรู้ที่คนอื่น หรือแนวโน้มนำแห่ง
 การกระทำของผู้อื่น อันจะทำให้บุคคลสามารถที่จะประสานพฤติกรรมให้สอดคล้องกับผู้อื่นได้

ดังนั้น ในกระบวนการปฏิสัมพันธ์นั้นจึงมีโน้ตัมที่สำคัญเกิดขึ้น คือ อัตต (Self) ซึ่งเป็นรากฐานของ การกระทำ หรือการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล อัตต ได้มาจากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และได้ถูกพัฒนาขึ้นในกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

มีด (Mead 1934 : 164) นักมนุษยวิทยาได้ทำการศึกษากการปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์คนหนึ่งที่ศึกษาในเรื่อง อัตต ได้ชี้ให้เห็นว่า อัตต นั้นเป็นผลมาจากกระบวนการทางสังคม ซึ่งเกิดจากการกระทำระหว่างบุคคล โดยได้ให้ความหมายของ อัตต ในรูปของกระบวนการ คือ อัตต ประกอบด้วยส่วนประกอบ 2 ส่วนคือ "I" และ "Me"

"I" เป็นส่วนที่มนุษย์ไม่สามารถทำนายได้ เป็นส่วนที่จะผลักดันความต้องการจากภายในตัวมนุษย์ออกมา

"Me" เป็นส่วนหนึ่งของผลกระทบจากทัศนคติของสังคมที่ได้รับการสำตราะเปรียบเอาไว้แล้ว และบุคคลได้รับเอาทัศนคติของสังคมนั้นเข้ามา เป็นส่วนหนึ่งในตนเอง

กระบวนการเกิด อัตต จะเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบทั้ง 2 ส่วนภายในตัวมนุษย์

ลักษณะที่สำคัญของ อัตต ในแนวคิดของ Mead มี 4 ลักษณะ คือ (Lauer 1977 : 67 - 68)

1. อัตต มีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ปัจจัยทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป อัตตก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย และอัตต จะมีลักษณะที่เกิดขึ้นโดยการตีความในแต่ละสถานการณ์นั้น ๆ

2. อัตต มีลักษณะเป็นภาพสะท้อน (Reflexive) กล่าวคือ บุคคลสามารถที่จะเป็นวัตถุอย่างหนึ่งในสายตาของตนเอง อัตตได้มาจากการที่มนุษย์มองตนเองโดยใช้บรรทัดฐานของสังคมเป็นตัวกำหนด

3. อัตต มีลักษณะที่รวมถึงทัศนคติด้วย

4. อัตต มีลักษณะที่ยืดหยุ่นและควบคุมได้ กล่าวคือ อัตต ด้รวมเอาทัศนคติของสังคมเข้าไว้ภายใน อัตต เพื่อเป็นส่วนที่จะควบคุมพฤติกรรมให้อยู่ในกรอบของทัศนคติของสังคม

ตามแนวคิดทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ สรุปได้ว่า มนุษย์มีความสามารถที่จะคิดในเรื่องร่างกาย และพฤติกรรมของตนเอง นอกจากนั้น มนุษย์ยังมีการรับรู้ และมีความรู้สึกต่อตนเองได้ ก็เพราะมนุษย์สามารถมองตนเองเสมือนวัตถุอย่างหนึ่งได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้คือ อัตต โดยที่ภาพของตนเองที่บุคคลมองจะเป็นเสมือนภาพของตนเองในสายตาของผู้อื่น แล้วสะท้อนกลับมามีตัวตัวเองอีกที นั่นคือ อัตต มีลักษณะเป็นภาพสะท้อน บุคคลจึงสามารถที่จะเรียนรู้ได้ว่าตนเองจัดอยู่ในกลุ่มคนแบบใด และเป็นคนอย่างไร

โครงสร้างของอัตมโนทัศน์

ไวลี (Wylie 1968 : 741) ได้แบ่งอัตมโนทัศน์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. อัตมโนทัศน์ตามอัตภาพ (Actual Self - Concept) หมายถึงทัศนคติและความรู้สึกที่ตนเองคือใคร เป็นคนอย่างไร เป็นภาพสะท้อนของตนเอง เช่น ตัวเองเป็นคนดี เป็นต้น อัตมโนทัศน์ตามอัตภาพแบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ

1.1 อัตมโนทัศน์ที่รับรู้จากสังคม (Social Self - Concept) เป็นการรับรู้เกี่ยวกับตนเองจากทัศนคติ หรือ ความคิดเห็นที่คนอื่นในสังคมรับรู้ว่าคุณเป็นอย่างไร

1.2 อัตมโนทัศน์ที่รับรู้จากตน (Private Self - Concept) เป็นการรับรู้จากการที่บุคคลได้มองตนเองแล้วว่าเป็นคนอย่างไร

2. อัตมโนทัศน์ตามปณิธาน (Ideal Self - Concept) หมายถึง ทัศนคติ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ตนเองว่าจะเป็นคนในอุดมคติอย่างไร เช่น ตนเอง อยากรับเป็นคนสวยที่สุด อยากรับเก่ง เป็นต้น ซึ่งอัตมโนทัศน์ตามปณิธานนี้แบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ

2.1 อัตมโนทัศน์ตามปณิธานของตน (Own Ideal Self - Concept) เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองว่า ตนเองอยากเป็นตามอุดมคติอย่างไร

2.2 อัตมโนทัศน์ตามปณิธานของสังคม (Concept of Other's Ideal for One) เป็นการรับรู้ตนในปณิธาน จากคนอื่นในสังคมว่าคุณที่คนอื่นตั้งไว้หน้าจะเป็นอย่างไร

เบิร์น (Burns 1979 : 148 - 149) ได้สรุปโครงสร้างของความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองไว้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองตามที่บุคคลเข้าใจ (The Cognized Self - Concept) หรือการรับรู้ของบุคคลในด้านความสามารถ ลักษณะภาพและบทบาทของตน เป็นมโนทัศน์ของบุคคลนั้นตามที่เขาคิดว่า เขาเป็น
2. ตนอื่น หรือ ตนทางสังคม (The Other Self or Social Self) คือการที่บุคคลเชื่อว่า คนอื่นมองตัวเขา และประเมินตัวเขาอย่างไร
3. ตนในอุดมคติ (The Ideal Self) คือ ลักษณะของตนที่บุคคลหนึ่งหวังที่จะเป็นหรือ อยากจะเป็น

โรเจอร์ (Rogers, quoted in Linzey and Hall 1965 : 491 - 492) ได้แบ่ง อัตมโนทัศน์ในวัยรุ่นตอนปลายออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้คือ

1. ด้านคุณค่าตนเอง เกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล (Academic Values) คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้าน สถิติปัญญา แรงสูงใจ นิสัยการเรียน แรงกดดันทางบ้าน การแข่งขัน การเลือกอาชีพ เป็นต้น
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relations) คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับผู้อื่น ความสามารถในการคบเพื่อน ความไวต่อสังคม เป็นต้น
3. ด้านการปรับตัวทางเพศ (Sexual Adjustment) คือ ความรู้สึกเกี่ยวกับการสัมพันธ์ใกล้ชิดเพื่อนต่างเพศ การนัดพบ การเกี่ยวพราสาดี เป็นต้น
4. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ (Emotioanl Adjustment) คือ ความรู้สึกต่อตนเองเกี่ยวกับ ความกดดันทางอารมณ์ ความวิตกกังวล ความกลัว เป็นต้น

พัฒนาการของอัตมโนทัศน์

การพัฒนาตนเป็นการผลั่มผล่านกันระหว่างหลายสิ่ง ด้วยขบวนการต่าง ๆ กัน เริ่มตั้งแต่อยู่ในวัยทารก การที่ทารกเริ่มแยกคนและสิ่งของ หรือตนเองกับคนอื่นได้ เป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มมีอัตมโนทัศน์ เมื่อโตขึ้นจะสามารถรับรู้ คิด สร้างมโนทัศน์การเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางจากการสังเกตสิ่งแวดล้อมภายนอก และในขณะเดียวกันก็ประเริ่มผลจากความสามารถของตน เพื่อให้พฤติกรรมเป็นไปตามมาตรฐานของสังคม การประเมินนี้เองทำให้

เกิดอัตมโนทัศน์ซึ่งจะพัฒนาไปตามวุฒิภาวะ ความสามารถและประสบการณ์ที่กว้างเพิ่มขึ้น (Jersild 1966 : 16) นักจิตวิทยาหลายท่าน เช่น มีด (Mead) ซัลลิแวน (Sullivan) โรเจอร์ (Rogers) ต่างก็มองเห็นสอดคล้องกันในเรื่องนี้ คือ เห็นว่า อัตมโนทัศน์นั้นเป็นผลจากการที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับสังคม และสิ่งแวดล้อม ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลอื่นในสังคมมีปฏิกิริยาต่อเขาอย่างไร โดยเฉพาะซัลลิแวน ได้เน้นถึงปฏิสัมพันธ์ กับบุคคลที่มีความสำคัญต่อเด็ก (Significant Others) ว่ามีอิทธิพลต่อพัฒนาการ อัตมโนทัศน์ของเด็กมาก (Epstein 1973 : 406) โดยบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิตเด็กคนแรกคือ พ่อ แม่ สามีภรรยาในครอบครัว ต่อมาก็คือ กลุ่มเพื่อน และครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออยู่ในระยะวัยรุ่น โรงเรียนและเพื่อนจะตอบสนองความต้องการใหม่ ๆ พฤติกรรมของเขาจะเปลี่ยนไปตามเพื่อน ๆ ในกลุ่มมองดู และรู้สึกต่อตัวเขา ยอมรับหรือวิพากษ์วิจารณ์ตัวเขา มีผลทำให้เกิดทัศนคติต่อตนเอง ซึ่งอาจเป็นในทางบวก หรือ ลบก็ได้ (Ausubel and Robinson 1969 : 284)

นอกจากนี้ เอนกกุล กริแลง (2521 : 96 - 97) ได้กล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ อัตมโนทัศน์ว่า ได้แก่ ลักษณะทางร่างกาย ระดับวุฒิภาวะ ความมุ่งหวังของพ่อแม่ ทัศนคติต่อสามีภรรยาในครอบครัว ปัญหาครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ทัศนคติต่อเพื่อน ทัศนคติของเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่อทางศาสนา และอิทธิพลจากสื่อมวลชน โดยได้กล่าวว่า อัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านจะเป็นผลของความสัมพัทธ์ระหว่างบุคคล และสิ่งแวดล้อม อัตมโนทัศน์ในชั้นแรก จะเกิดความสัมพันธ์กับบุคคลภายในครอบครัว ต่อไปจะเกิดจากความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกครอบครัว อัตมโนทัศน์ในชั้นแรกจะมีอิทธิพลต่อการเลือกสถานการณืที่ทำให้เกิดอัตมโนทัศน์ในชั้นต่อ ๆ ไป และการผสมผสานระหว่างอัตมโนทัศน์ในด้านต่าง ๆ จะเป็นผลสำเร็จเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความกลมกลืนระหว่างอัตมโนทัศน์ในชั้นแรกและชั้นต่อ ๆ ไป เหล่านั้น

พัฒนาการของ อัตมโนทัศน์ทางเพศ

อัตมโนทัศน์ทางเพศ เป็นมโนทัศน์ของการมีลักษณะความเป็นชาย หรือลักษณะความเป็นหญิงของบุคคล มโนทัศน์นี้เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อขอบเขตของบทบาททางเพศโดยแท้จริง และยังมีอิทธิพลต่อลักษณะเฉพาะในสังคมของบุคคลอีกด้วย จุดเริ่มต้นของพัฒนาการ อัตมโนทัศน์

ทางเพศนั้นเกี่ยวข้องกับมโนภาพทางด้านร่างกายในระยะต้น ๆ ดังเช่นที่พรอยด์ยืนยันว่า การค้นพบความแตกต่างทางร่างกายระหว่างเพศเป็นเหตุการณ์สำคัญของการเกิดเอกลักษณ์ทางเพศ โดยที่ความเป็นชายและความเป็นหญิงทางด้านร่างกายจะนำไปสู่การรับรู้ สติปัญญา และบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล ดังนั้น มโนทัศน์นี้จึงเป็นบุคลิกภาพในด้านที่เกี่ยวข้องมโนภาพแห่งตนทางเพศว่า เขา เป็นผู้ชายอย่างไรหรือเป็นผู้หญิงอย่างไร สิ่งซึ่งบรรยายลักษณะของบุคคลจะแต่งแต้มไปด้วยคำว่า เพศชายหรือเพศหญิง แม้ในคนที่มีความขัดแย้งในการบรรยายตนเอง เช่น ผู้ชายบางคนก็ปรารถนาจะมีลักษณะ เป็นหญิงก็จะพยายามสร้างมโนภาพแห่งตนในลักษณะความเป็นหญิง ดังนั้น อัทมโนทัศน์จึงถูกพิจารณาว่ามีความสำคัญเกี่ยวข้องกับเพศของแต่ละบุคคลอย่างมาก

ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของ อัตตทางเพศ หรือ เอกลักษณ์ทางเพศ ได้แก่ วัฒนธรรม และการปฏิบัติของพ่อแม่ ปัจจัยเหล่านี้จะเป็นตัวปรับทิศทางของสัญชาตญาณและบางครั้งอาจจะลบล้างด้วย วัฒนธรรมของมนุษย์ได้กำหนดบทบาททางสังคมที่แตกต่างกันระหว่าง เพศชายและเพศหญิง และยังคงคาดหวังให้แต่ละเพศมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันโดยความคาดหวังนี้เป็นผลจากรรรมชาติของชายและหญิง นอกจากนี้ กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมยังเป็นกระบวนการที่แผ่ขยายไปสู่การปฏิบัติของพ่อแม่ โดยเฉพาะในปีแรก ๆ ดังนั้นพ่อแม่จึงได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมในการ เสริมแรงพฤติกรรมหรือปฏิบัติตามที่สังคมยึดถือว่า เหมาะสมกับเพศของเด็ก ในเด็กชายความสัมพันธ์กับพ่อเป็นสิ่ง สำคัญมากในการพัฒนา เอกลักษณ์ของลักษณะความเป็นชาย เด็กชายจะได้อัตมโนทัศน์ของ เพศชายจากการเลียนแบบพ่อ ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อและลูกชายไม่ดี เด็กชายจะหันไปเลียนแบบบทบาททางเพศในลักษณะความเป็นหญิงจากแม่ ผลที่ตามมาคือจะเกิดการสับสนในอัตมโนทัศน์ของตัวเอง ซึ่งอาจทำให้มีจิตใจเป็นเพศตรงข้าม เด็กชายจะพัฒนาอัตมโนทัศน์เป็นรักร่วมเพศ (Nash 1970 : 469 - 472) ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างตนในอุดมคติและตนในความเป็นจริง ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากความรู้สึกที่ว่าตนปกติหรือเหนือกว่าคนอื่น เป็นต้นในอุดมคติของทุกคน เมื่อใดที่เหตุการณ์แสดงให้เห็นว่าเขาผิดปกติ ประสบการณ์นั้นจะรบกวนจิตใจและก่อให้เกิดปัญหาปรับตัวตามมา

คนที่ต้องการที่จะรู้ว่าตนปกติในเรื่อง เพศ ความวิตกกังวลว่าตนเองผิดปกติในเรื่อง เพศจะดูรุนแรงกว่า เรื่องอื่น การถูกกล่าวหาว่าด้อยคุณภาพในเรื่อง เพศดูจะเป็นการหมิ่นและ

ทำให้เสียค่าความเป็นคนสูงมาก (ประนอม สโรชมาน 2524 : 164 - 179) ทั้งนี้เพราะ
 อัศวินทศน์ มีค่านิยมแทรกเอาไว้ว่า ดีหรือไม่ดี และในขณะที่เดียวกันก็วัดผลไปด้วยว่าตนมีหรือ
 ขาดค่านิยมนั้น ๆ หรือไม่ ค่านิยมนั้นขึ้นอยู่กับสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย คุณลักษณะอย่างไรที่
 บุคคลเห็นว่าสำคัญ มีคุณค่าและบุคคลนั้นขาดหรือพยายามเท่าไรก็ไม่ประสบความสำเร็จ มันจะ
 ทำให้บุคคลนั้นรู้สึกขาดความสำคัญ และรู้สึกด้อยไป และความรู้สึกด้อยนี้มักทำให้อัศวินทศน์
 ด้านอื่น ๆ ด้อยตามไปด้วย ในทางตรงกันข้าม หากบุคคลมีคุณลักษณะใดที่เขาเห็นว่าสำคัญและ
 ถือว่ามีค่านิยมสูง อัศวินทศน์โดยทั่ว ๆ ไปก็จะดีและมักจะทำให้อัศวินทศน์ด้านอื่น ๆ ดีตาม
 ไปด้วย (อ่าวโพ ศิริพิพัฒน์ 2515 : 99 - 103)

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรักร่วมเพศ

ความหมายของรักร่วมเพศ (Homosexuality)

ลาโอ (นามแฝง) (2523 : 24 - 27) กล่าวว่า รักร่วมเพศหมายถึง การที่
 บุคคลมีอารมณ์ หรือความรู้สึกทาง เพศต่อบุคคลเพศเดียวกัน เช่นชายกับชาย หญิงกับหญิง
 โดยมีชื่อเรียกเฉพาะสำหรับหญิงกับหญิงว่า เลสเบียน (Lesbian) และบุคคลนั้นได้มีเพศสัมพันธ์
 กับเพศเดียวกันด้วย

สทอร์ (Storr 1964 : 77) กล่าวว่า "Homosexual" ได้มาจาก
 "Homo" ซึ่งเป็นคำเดิมข้างหน้าในภาษากรีก มีความหมายว่า "เหมือนกัน" ดังนั้น ความหมาย
 ที่เหมาะสมของคำว่า รักร่วมเพศ ก็คือ เป็นความรัก ความต้องการทาง เพศระหว่างบุคคล
 2 คนซึ่งเป็นเพศเดียวกัน เป็นได้ทั้งในชายและหญิง บางครั้งอาจใช้คำว่า เลสเบียน (Lesbian)
 และ เซบพิคต์ (Sapphic) แทนในความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับหญิง

ชังค (Chng 1980 : 517 - 520) ให้ความหมายของรักร่วมเพศว่าเป็นบุคคลที่
 มีความรัก ความสนใจ และมีความต้องการทาง เพศกับบุคคลเพศเดียวกัน ซึ่งอาจจะส่งผลต่อ
 การแสดงพฤติกรรมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง เพศหรือไม่ก็ได้

คินซีและคณะ (Kinsey, et al. 1948 : 248) ได้แบ่งกิจกรรมทางเพศของ
 คนไว้โดยใช้มาตราวัด 7 ระดับคือ

1. มีเพศสัมพันธ์เฉพาะแต่กับต่าง เพศ เท่านั้น
2. ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์กับต่าง เพศ และมีประสบการณ์รักร่วมเพศบ้าง
3. โดยเนื้อแท้เป็นรักต่าง เพศ แต่มีประสบการณ์รักร่วมเพศหลายครั้ง
4. ทั้งรักร่วมเพศ และรักต่าง เพศ เกือบจะเท่า ๆ กัน
5. โดยเนื้อแท้เป็นรักร่วมเพศ และมีประสบการณ์รักต่าง เพศบ้าง
6. ส่วนใหญ่แล้วรักร่วมเพศ และมีประสบการณ์รักต่าง เพศบ้าง
7. รักร่วมเพศโดยแท้

สรุปได้ว่า รักร่วมเพศ หมายถึง บุคคลที่มีความรัก ความสนใจ มีความต้องการที่จะมีพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทาง เพศกับเพศเดียวกัน หรือเคยมีพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทาง เพศกับเพศเดียวกันมาแล้ว

ประเภทของรักร่วมเพศ (ลาโอ (นามแฝง) 2523 : 24 - 27)

1. รักร่วมเพศชาย (Male Homosexual) หมายถึง การที่เพศชายมีอารมณ์หรือมีความรู้สึกทาง เพศและมีเพศสัมพันธ์กับเพศชายด้วยกัน บางครั้งมักเรียกว่า เกย์ (Gay) โดยจะมีบทบาททาง เพศได้ 3 แบบด้วยกัน คือ

1.1 ฝ่ายกระทำหรือบทบาทชาย มักเรียกว่า "เกย์คิง" (Active Homosexual)

1.2 ฝ่ายถูกกระทำหรือบทบาทหญิง มักเรียกว่า "เกย์ควีน" (Passive Homosexual)

1.3 เป็นแบบผสมกันทั้ง 2 บทบาท

2. รักร่วมเพศหญิง (Female Homosexual) หมายถึง การที่เพศหญิงมีอารมณ์หรือมีความรู้สึกทาง เพศและมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงด้วยกัน บางครั้งเรียกว่า เลสเบียน (Lesbian)

สำหรับสังคมไทยในปัจจุบันได้มีการนิยามศัพท์ใหม่ ซึ่งเป็นคำที่มีความหมาย เป็นทาง การน้อยกว่ารักร่วมเพศ ซึ่งได้แก่ (วัลลภ ปิยะมโนธรรม 2530 ย : 1 - 3)

1. ทอม เป็นคำที่ย่อมาจากคำว่า "ทอมบอย" (Tomboy) หมายถึง ผู้หญิงที่ชอบแต่งตัว ชอบแสดง กริยาท่าทาง และนิสัยเหมือนผู้ชาย เช่น ไม่ยอมใส่กระโปรง นุ่งแต่กางเกง ตัดผมสั้นด้วยปัตตาเลี่ยน ทำนึ่ง ทำป็น ตลอดจนการเดินก็แข็ง ไม่ล้ารวม

ความหมายที่ลึกกว่านั้นก็คือ เป็นผู้หญิงที่ชอบผู้หญิงด้วยกัน ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน โดยจะแสดงบทบาทเหมือนผู้ชาย และจะวางบทบาทตัวเอง เป็นฝ่ายนำและคอยปกป้องคุ้มครองผู้หญิงที่ตนชอบ

2. ดี เป็นคำที่ย่อมาจากคำว่า "เลดี้" (Lady) หมายถึง ผู้หญิงหรือลู่ภาพลัศร์เพียงแต่เป็นผู้หญิงที่เป็นคู่ควงของทอมนั่นเอง อาจไม่ใช่เลสเบียนเต็มตัว แต่มักจะใจอ่อนยอมทำตามใจทอมเพื่อแลกกับความสนใจ เอาใจใส่ และความรักที่กำส้งแสวงหา

3. ตู๊ด เป็นคำที่ย่อมาจากคำว่า "ทูลซี่" (Tussy) ซึ่งเป็นชื่อของตัวเอกในภาพยนตร์เรื่อง Tussy ซึ่งเป็นผู้ชายที่มีความรู้สึกนึกคิดเหมือนผู้หญิง ถือเป็นเกย์ชนิดหนึ่งที่ต้องการให้คนอื่นรู้ทั้ง คำพูด ท่าทาง และการแต่งกาย

4. เกย์ หมายถึง รักร่วมเพศชายเช่นเดียวกับตุ๊ด แต่ต่างกันตรงที่เกย์นั้น มักไม่แสดงออกอย่างเปิดเผยให้คนอื่นรู้

คนทั่วไปมักจะใช้คำว่า "กระเทย" แทนคำว่า รักร่วมเพศ (Homosexual) ซึ่งที่จริงแล้ว "กระเทย" นั้นมีความหมายแตกต่างจากรักร่วมเพศ วงการแพทย์ได้แยกกระเทยออกจากรักร่วมเพศ โดยแบ่งกระเทยออกเป็น 3 ประเภท คือ (อุดมศิลป์ ศิริแสงนาม 2521 ก : 83 - 86)

1. กระเทยจริง (Hermaphodite) หมายถึง บุคคลที่มีอวัยวะเพศของทั้ง 2 เพศ ก้ำกึ่งอยู่ในร่างกายมาตั้งแต่กำเนิด แบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ

1.1 กระเทยแท้ (True Hermaphodite) หมายถึง บุคคลที่มีอวัยวะเพศ 2 เพศอยู่ในร่างกาย และมีลักษณะเด่นทาง เพศตรงกับฮอร์โมนในร่างกาย

1.2 กระเทยเทียม (Pseudohermaphodite) หมายถึง บุคคลที่มีอวัยวะเพศ 2 เพศอยู่ในร่างกาย และมีลักษณะเด่นทาง เพศและฮอร์โมนในร่างกายไม่ตรงกัน

2. ลักเพศ (Transvestism) หมายถึง การที่บุคคลชอบแต่งกาย เป็นเพศตรงข้าม โดยไม่จำเป็นต้องมีพฤติกรรมทาง เพศสัมพันธ์

3. การแปลงเพศ (Transexualism) หมายถึง การที่บุคคลมีลักษณะทาง เพศภายนอก และฮอร์โมนเพศเดียวกัน แต่มีจิตใจที่ต้องการ เป็นเพศตรงข้าม และมีความต้องการอย่างมากที่จะเปลี่ยนเพศของตนไปเป็นเพศที่พอใจ

รูปแบบของรักร่วมเพศ

คอลแมนและโบรอัน (Coleman and Broen 1972 : 482 - 483) กล่าวว่า สัมพันธภาพแบบรักร่วมเพศมีได้หลายแบบ บางคนก็มีกิจกรรมทางเพศเป็นครั้งคราว บางคนก็มีความสัมพันธ์ที่นาน นอกจากรูปแบบนี้ยังสามารถแบ่งรักร่วมเพศตามรูปแบบพฤติกรรม ได้ 6 ประเภท คือ

1. ประเภทประกาศตัว (Blatant Homosexual) เป็นพวกที่เห็นได้ชัดโดยจะแสดง ลักษณะที่ตรงข้ามกับเพศที่แท้จริงทั้งทางด้าน การแต่งกาย และกริยาท่าทางมักประกอบด้วย ที่เรียกกันว่า เป็นอาชีพของหญิง เช่น ข้างทำผม ข้างตัดเสื้อ รวมทั้งในวงการบันเทิง ส่วนหญิงมักจะแต่งกายเป็นชาย หรือจะแสดงกริยาแบบชายซึ่งก็เห็นได้ไม่เด่นชัดเท่ากับชาย พวกนี้เป็นรักร่วมเพศส่วนหนึ่ง เท่านั้น

2. ประเภทลึกลับหวังและรักทั้งสองเพศ (Desperate and Bisexual Homosexual) เป็นพวกที่แต่งงาน ดำรงชีวิตตามแบบฉบับของสังคม แต่มีความต้องการรักร่วมเพศแฝงอยู่ จึงต้องออกมา แลวงหาความพอใจให้ตนเองตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างมักง่าย และขาดความยับยั้งชั่งใจทางจิตใจ พวกนี้อาจจะติดต่อหาคู่ขาตามห้องน้ำสาธารณะ หรือข้างถนน ซึ่งนอกจากจะไม่สามารถ เผชิญความจริงว่าตนเป็นรักร่วมเพศแล้วยังต้องพยายามปกปิดคู่สมรสด้วย

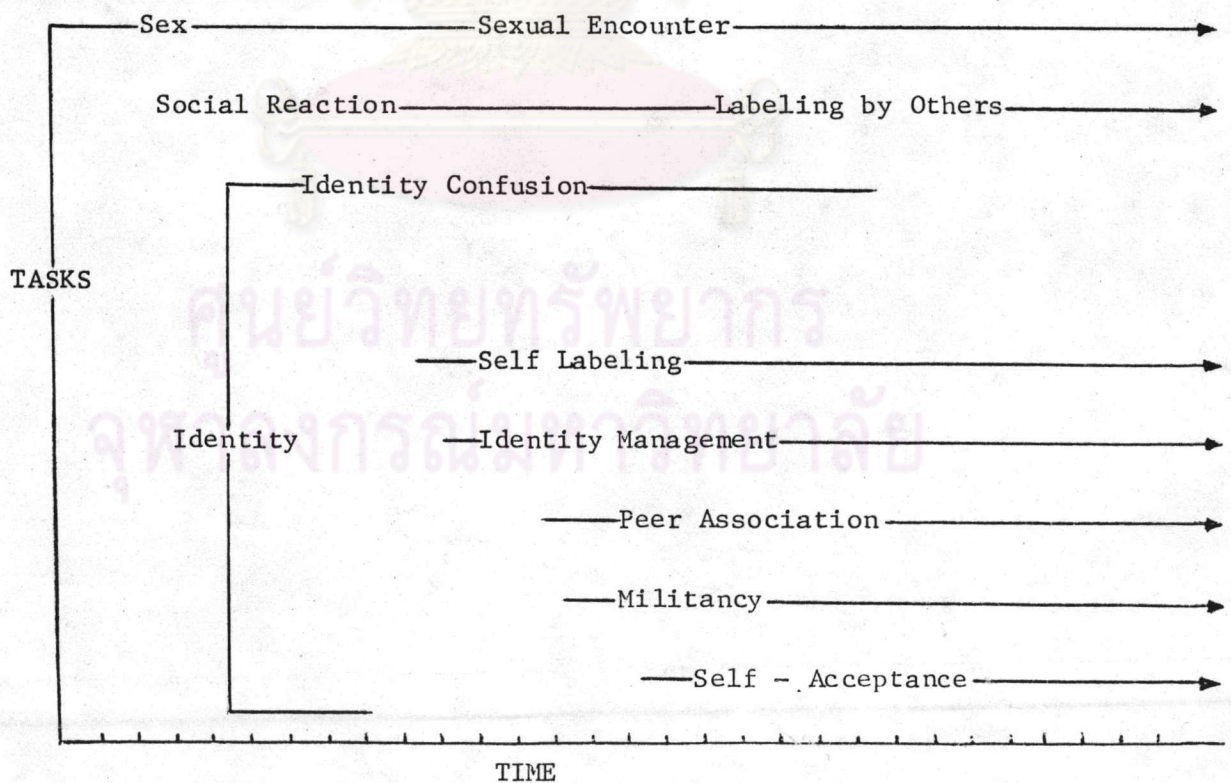
3. ประเภทซ่อนตัว (Secret Homosexual) เป็นพวกที่ต้องซ่อนความเป็นรักร่วมเพศ เพื่อจะดำรงไว้ซึ่งสถานภาพในสังคมของตน มีไม่น้อยที่แต่งงานแต่จะปกปิดไม่ให้ใครล่วงรู้ นอกจากเพื่อนสนิทมาก ๆ พวกนี้จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยความกลัวที่จะถูกค้นพบและกลั่นแกล้ง หรือต้อง เสื่อมเสียชื่อเสียงในสังคม

4. ประเภทยอมรับ (Adjusted Homosexual) ส่วนใหญ่จะเป็นพวกที่มีอายุมากขึ้น พยายามที่จะมีสัมพันธ์ที่ยืนยงกับคู่ชายของตน อาจจะดำรงชีวิตสันติสุขกับคู่ชายของตน

5. ประเภทล้าภาวะบีบบังคับ (Situational Homosexual) เป็นพวกที่หาทางออกให้กับความต้องการทางเพศ ด้วยการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศทั้ง ๆ ที่ไม่มีรากฐานการเป็นรักร่วมเพศอย่างล้าลึก เพราะอยู่ในสถานการณ์บางอย่าง เช่น สถานะที่แยกย้าย และ หญิงได้แก่ คุก, โรงเรียนประจำ เป็นต้น พวกนี้เมื่อกลับคืนสู่สภาพปกติมักจะเลิกมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

6. รักร่วมเพศโสเภณี (Homosexual Prostitute) เป็นพวกที่ยอมมีสัมพันธ์รักร่วมเพศกับบุคคลที่เป็นผู้ใหญ่กว่าตนเพื่อเงิน หรือสินจ้างรางวัลอื่น ๆ

แบบจำลองการสร้างเอกลักษณ์ของรักร่วมเพศ (Model for Homosexual Identity Formation)

เบอร์เกอร์ (Berger 1983 : 132-135) ได้อธิบายถึงแบบจำลองของขบวนการสร้างเอกลักษณ์ของรักร่วมเพศ ว่าประกอบด้วย 2 มิติ คือ

1. มิติเวลา (Time Dimension) มิติเวลาจะรวมงานย่อย ๆ ที่แน่นอน ต่อเนื่องกันไป และบางครั้งก็มีการคาบเกี่ยวกัน

2. มิติงาน (Task Dimension) จะประกอบไปด้วยงานหลัก 3 งาน ซึ่งเกิดขึ้นอย่างเป็นอิสระต่อกันในขบวนการสร้างเอกลักษณ์ของรักร่วมเพศ ดังนี้

2.1 งานเกี่ยวกับเพศ (Sex) ในงานนี้จะประกอบด้วยงานย่อย ได้แก่

- ความสัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Encounter) หมายถึง การสัมผัสทางร่างกาย ซึ่งบุคคลที่มีส่วนร่วมด้วยหรือบุคคลอื่นรับรู้ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทางเพศ รวมถึงการจูบ ความพอใจทางเพศ และการร่วมเพศ เมื่อบุคคลมีการปะทะทางเพศกับเพศเดียวกัน อาจมีพฤติกรรมซ้ำอีกแต่ตนเองหรือคนอื่นยังมิได้ถือว่าเป็นรักร่วมเพศ บุคคลจะใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกประหัตประหารว่าเป็นรักร่วมเพศ โดยจะนิยามการกระทำกับเพศเดียวกันว่าเป็นรักต่างเพศ

2.2 ปฏิกิริยาของสังคม (Social Reaction) งานนี้จะประกอบด้วยงานย่อย ได้แก่

- การประหัตประหารโดยคนอื่น (Labeling by Others) หมายถึง การที่รักร่วมเพศรับรู้ว่าคุณค่าคนอื่นคิดว่าตนเป็นอย่างไร จากการที่ตนได้กระทำในสิ่งที่เบี่ยงเบนจากกฎเกณฑ์ของสังคม

2.3 การสร้างเอกลักษณ์ (Identity) เป็นงานที่สำคัญที่สุด ประกอบด้วยงานย่อย 6 งาน ได้แก่

- การสับสนในเอกลักษณ์ (Identity Confusion) หมายถึง ความไม่สอดคล้องกันระหว่างองค์ประกอบที่เป็นพฤติกรรมภายใน (ได้แก่ ความเห่อฝัน ความสนใจทางเพศ) พฤติกรรมภายนอก (ได้แก่ ภาษามารยาท กิจกรรมทางเพศ) และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งมีผลทำให้เกิดความทุกข์ วิตกกังวล เสียขวัญ

- การประทับตราตนเอง (Self Labeling) เป็นการที่รกร่วมเพศพยายามหาหนทางแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายใน หรือจะเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง เพื่อให้เกิดความล่อตล้องกัน ถ้าบุคคลที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศมายาวนาน มักจะแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง โดยการประทับตราตนเองว่า เป็นรกร่วมเพศ

- การสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่ม (Peer Association) เป็นการที่รกร่วมเพศหันเข้าหาบุคคลอื่นที่ถูกประทับตราว่า เป็นรกร่วมเพศด้วย เพื่อทำให้รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าจากการรับรู้ว่ามีคนจำนวนมากชอบตน และมีความเหมือนกันหลาย ๆ อย่าง มีทัศนคติทางลบต่อสังคม จะมีลักษณะเหมือนเป็นการแก้ตัวด้วยการกล่าวว่าเป็นรกร่วมเพศดี ถูกต้อง สร้างความเชื่อว่าตนเกิดมาเพื่อเป็นรกร่วมเพศ หรือรกร่วมเพศดีกว่ารกร่างต่างเพศหลายอย่าง เช่น มีความคิดริเริ่มมากกว่า

- การจัดการเอกลักษณ์ (Identity Management) เป็นการควบคุมข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง โดยการปกปิดการเป็นรกร่วมเพศ เนื่องจากการเปิดเผยที่ไม่เหมาะสม จะก่อให้เกิดผลที่รุนแรง โดยเฉพาะกับเพื่อนและครอบครัว ซึ่งรกร่วมเพศส่วนมากปกปิดได้แต่ก็มีที่ข้อมูลรั่วไหลซึ่งมีผลเสียต่อจิตใจของรกร่วมเพศจำนวนมาก

- การต่อสู้ (Militancy) เป็นการจัดการเอกลักษณ์ในลักษณะก้าวร้าว มีการแต่งกายผิดปกติ แสดงกริยาเกินงาม มีการเปิดเผยให้คนอื่น ๆ รู้ กล่าวถึงการถูกกดขี่ไว้ความก้าวร้าวเป็นหนทางที่จะพิลู่ฉนความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับรกร่วมเพศของตนเอง

- การยอมรับตนเอง (Self - Acceptance) เป็นงานลุดท้ายของขบวนการซึ่งมีช่วง เวลาหลายเดือนถึงหลายปี ระยะนี้องค์ประกอบของพฤติกรรมภายใน พฤติกรรมภายนอก และความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองจะล่อตล้องกัน จะมีมโนทัศน์ว่าตนเองเป็นคนดีในฐานะที่เป็นรกร่วมเพศ และมีทำที่ต่อต้านรกร่างต่างเพศน้อยลง

สรุปได้ว่า จากแบบจำลองของขบวนการสร้างเอกลักษณ์ของรกร่วมเพศ ซึ่งประกอบด้วย 2 มิติ ในส่วนของมิติงานนั้น งานการสร้างเอกลักษณ์เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เริ่มต้นจากการสับสนในเอกลักษณ์ของตนเอง และจะมีการสร้างงานย่อยในขั้นอื่นต่อ ๆ ไปตามมิติเวลา โดยบางครั้งจะมีการคาบเกี่ยวกันระหว่างงานย่อยเหล่านั้น คืองานแรกยังไม่ลุดก็เกิดงานต่อไป

ควบคู่กันไป และงานบางอย่างอาจไม่เกิดขึ้นกับรักร่วมเพศบางคนก็ได้ เช่น การต่อสู้ และงานในขั้นสุดท้ายคือ การยอมรับตนเอง อาจใช้ระยะเวลายาวนานมาก ดังเช่น ที่พบจากการศึกษาของเบอร์เกอร์ (Berger 1984 : 57 - 62) เกี่ยวกับเอกลักษณ์และความต้องการของรักร่วมเพศชายและหญิงอายุ 40 - 72 ปี จำนวน 18 คน โดยทำการสัมภาษณ์โดยใช้คำถามปลายเปิด เกี่ยวกับเรื่องชีวิตในสังคม ความเกี่ยวข้องกับสังคมรักร่วมเพศ ครอบครัว การแสดงออกว่าเป็นรักร่วมเพศ ทัศนคติของลูกหลาน การรับรู้เมื่ออายุเพิ่มขึ้น พบว่า รักร่วมเพศชายมีประสบการณ์รักร่วมเพศครั้งแรกอายุ 17 ปี ส่วนรักร่วมเพศหญิงมีประสบการณ์เมื่ออายุ 20 ปี โดยจะเริ่มจากการสงสัย และสับสนในตนเอง จนในที่สุดจะยอมรับว่าตนเอง เป็นรักร่วมเพศ การเข้าร่วมกลุ่มกับรักร่วมเพศคนอื่นมีความสำคัญต่อการยอมรับตนเอง ช่วยลดความกดดันจากสังคม ลักษณะประจำตัวของรักร่วมเพศที่มีอายุมากนั้นไม่ได้มีลักษณะซีมเคร้าและไม่มีความลွ่

จะเห็นได้ว่า รักร่วมเพศมักเริ่มเป็นระยะวัยรุ่น และจะเป็นระยะที่มีการสับสนในเอกลักษณ์ของตนเอง (Identity Confusion) ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล แม้บางคนอาจจะเข้าสู่ระยะที่มีการประคับประคองตนเอง จนกระทั่งเริ่มตัดเอกลักษณ์ของตนเองแล้ว แต่วัยรุ่นรักร่วมเพศส่วนใหญ่จะยังไม่ผ่านพ้นช่วงการตัดเอกลักษณ์นี้ไปได้ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ยาวนาน ซึ่งในช่วงที่พยายามปกปิดพฤติกรรมรักร่วมเพศ และการพยายามปกปิดนี้ ก่อให้เกิดผลเสียต่อจิตใจของวัยรุ่นรักร่วมเพศมาก ดังเช่นที่ ไวน์เบิร์ก และวิลเลียม (Weinberg and Williams 1975, quoted in Berger 1983 : 132 - 135) พบว่า รักร่วมเพศชายที่ปกปิดการเป็นรักร่วมเพศได้ จะมีคะแนนการเคร้าซีม ความหวาดกลัว และวิตกกังวล เกี่ยวกับการเป็นรักร่วมเพศของเขาสูง

สำหรับงานปฏิกริยาทางสังคม (Social Reaction) คือ การประคับประคองโดยคนอื่น ก็เป็นงานที่สำคัญเช่นกัน เนื่องจากจะเป็นสิ่งที่ทำให้วัยรุ่นรักร่วมเพศรับรู้ว่า บุคคลอื่นคิดหรือมองเห็นว่าตนเป็นอย่างไร จากการที่ตนได้กระทำสิ่งที่เบี่ยงเบนจากกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งงานนี้สามารถอธิบายให้เห็นได้ชัดเจนขึ้นด้วย ทฤษฎีการประคับประคอง (Labeling Theory) ทฤษฎีการประคับประคอง (Labeling Theory)

ทฤษฎีการประคับประคอง ได้กล่าวถึง พฤติกรรมเบี่ยงเบนว่า การที่บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ไม่ใช่เพราะพฤติกรรมเฉพาะแบบที่บุคคลกระทำ แต่เป็นเพราะสังคมให้การนิยามว่า

เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน และถูกสังคมนับว่า เป็นผู้เบี่ยงเบน ดังเช่นที่เบคเกอร์ (Becker 1963 : 8) กล่าวว่า การเบี่ยงเบนไม่ใช่คุณสมบัติของการที่คนชนชั้นไขว้เกณฑ์ และการลงโทษผู้ละเมิดกฎเกณฑ์และการลงโทษผู้ละเมิดกฎเกณฑ์ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน มักจะถูกตีหนิติเตียน หรือถูกประทัประตราด้วยถ้อยคำต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะเป็นการท้าทายพื้นฐานของสิ่งที่คนทั่วไปได้รับการอบรมสั่งสอนมาแต่เด็ก กฎเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับนับถือว่าถูกต้องชอบธรรมกันมานานแล้ว ย่อมจะเป็นที่หวงแหนของคนจำนวนมาก คนเหล่านี้จะรู้สึกว่าพวกเขามีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสำคัญในอันที่จะปกป้องรักษาสถานภาพเดิมเอาไว้ให้พ้นจากพวกที่พยายามจะเปลี่ยนแปลง (เลิร์น ปุณณะหิตากาณทั 2523 : 106 - 107)

ดังนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมรกร่วมเพศ และปฏิกิริยาตอบโต้ของสังคมที่มีต่อ รกร่วมเพศ จึงถูกนำมาพิจารณาภายในกรอบของ สถานภาพทางเพศที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และการขัดเกลาบุคคลให้เข้าไปสู่สถานภาพทางเพศนั้น การกำหนดสถานภาพแห่งเพศมีขึ้นโดยการกำหนดบทบาทและพฤติกรรม ซึ่งบุคคลได้ถูกคาดหวังว่าจะต้อง เรียนรู้และปฏิบัติตามนั้น ส่วนบทบาทและพฤติกรรมของ รกร่วมเพศ จึงได้รับการมองหรือพิจารณาว่า เป็นลักษณะที่ไม่เหมาะสมกับสถานภาพแห่งเพศที่บุคคลได้รับ ทำให้บุคคลได้รับการนิยามว่า เป็นผู้เบี่ยงเบน (Kitsuse 1962 : 88 - 101) นอกจากนี้ รกร่วมเพศจะถูกขังขัง ด้วยเหตุที่เป็นการละเมิดหลักเกณฑ์ขั้นมูลฐานทางศีลธรรมหรือไม่ก็เป็นการทำลายเกียรติภูมิของมนุษย์ชาติ กล่าวคือ ความมั่นคงปลอดภัยในการเป็นชายเต็มตัวของชายทั่วไป กำลังถูกคุกคามอย่างรุนแรง แม้อันบางครั้ง คนทั่วไปไม่ได้กลัวต่อการถูกคุกคามด้วยโลกทรรศน์ที่เบี่ยงเบนของ รกร่วมเพศ และอาจมีความรู้สึกที่ตนเองเหนือกว่า และภาคภูมิใจในความบริสุทธิ์ของตนในขณะที่กำลังเผชิญหน้าอยู่กับพวกเบี่ยงเบน แต่เกรงว่า คนที่อยู่รอบ ๆ ตัวเขา หรือแม้แต่กระทั่งตัวเอง อาจกลายเป็นพวกที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างที่เขาได้เห็น ได้มีปฏิสัมพันธ์ด้วย หรือได้สร้างจินตนาการเอาไว้ (เลิร์น ปุณณะหิตากาณทั 2523 : 107)

ผลของการประทัประตรา

ขบวนการประทัประตรา เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เบี่ยงเบนถูกประณาม และการประณาม ผู้ที่ถูกประทัประตราบ่อยครั้งจะนำไปสู่การเบี่ยงเบน ซึ่ง ลีเมอรัท (Lemert 1951 : 76) กล่าว

ว่าเป็นการเบี่ยงเบนขั้นปฐมภูมิ กล่าวคือ การเบี่ยงเบนขั้นปฐมภูมิ (Primary Deviation) หมายถึง การละเมิดกฎซึ่งเกิดก่อนการประหัตประหาร ส่วนการเบี่ยงเบนขั้นทุติยภูมิ (Secondary Deviation) หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นผลจากขบวนการประหัตประหาร ดังนั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง ขบวนการประหัตประหาร เป็นการช่วยให้บุคคลที่เพิ่งก้าวเข้าสู่การเป็นผู้เบี่ยงเบน หรือผู้เบี่ยงเบนในระยะแรกกลายเป็นผู้เบี่ยงเบนโดยถาวร

จากแนวคิดทั้งในเรื่อง อัตมโนทัศน์และพฤติกรรมรกร่วมเพศ จะเห็นได้ว่า อัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นชายรักร่วมเพศนั้น เกิดจากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และได้ถูกพัฒนาขึ้นในขบวนการปฏิสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากการที่วัยรุ่นชายรักร่วมเพศได้รับการประเมินจากบุคคลอื่น ซึ่งได้แก่ พ่อแม่ บุคคลในครอบครัว เพื่อนรวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่วัยรุ่นชายรักร่วมเพศเข้าไปติดต่อสัมพันธ์ด้วย

การที่วัยรุ่นชายรักร่วมเพศต้องใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในกลุ่มคนในสังคมใหญ่ ต้องติดต่อกับบุคคลอื่น ในการติดต่อเกี่ยวข้องกับระหว่างวัยรุ่นชายรักร่วมเพศและบุคคลรักต่างเพศ ทำให้ทั้งคู่ได้เรียนรู้แนวคิดของอีกฝ่ายหนึ่งได้ ทำให้เกิดการรับรู้ เข้าใจ และประเมินบุคคลที่เป็นคู่ปฏิสัมพันธ์ตามนั้น จากการที่วัยรุ่นชายรักร่วมเพศได้ลุ่มบเทาของผู้อื่นมองดูตนเอง ทำให้วัยรุ่นชายรักร่วมเพศรับรู้ว่าตนเองมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม นอกจากนี้วัยรุ่นชายรักร่วมเพศอาจได้รับรู้แนวคิดของผู้อื่นที่มีต่อตนเอง จากสื่อมวลชน ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยการให้นิยามเอกลัทธิ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้สึกรังเกียจเดียดฉันท์ มองว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นสิ่งที่น่าละอาย ทำให้วัยรุ่นชายรักร่วมเพศมีอัตมโนทัศน์ด้อยลง เนื่องจากการไม่ยอมรับจากสังคมที่เขาอยู่นั้นเอง ดังเช่นที่ พรธทิพย์ เกษะนันท์ (2516 : 66 - 69) กล่าวว่า การยอมรับหรือไม่ยอมรับจากสังคมที่เขาอาศัยอยู่นั้น มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือด้อยลงของอัตมโนทัศน์ของมนุษย์ ถ้าสังคมยอมรับจะทำให้อัตมโนทัศน์ดีขึ้น แต่ถ้าไม่ได้รับการยอมรับอัตมโนทัศน์จะด้อยลง และการที่รักร่วมเพศได้รับการประหัตประหารว่าเป็นบุคคลเบี่ยงเบนนี้ จึงทำให้วัยรุ่นชายรักร่วมเพศพยายามหลบเลี่ยงการถูกประหัตประหาร ซึ่งแฮร์รี่ และ ดีเวลล์ (Harry and Devel 1978 : 157) กล่าวว่า พวกเขาต้องมีศิลปะในการเล่นกีฬาประหัตประหาร และการเล่นกีฬาประหัตประหารเป็นผลทำให้รักร่วมเพศต้องดำเนินชีวิต 2 แบบ คือ เป็นรักร่วมเพศ และ รักต่างเพศ ควบคู่กันไป รักร่วมเพศจะใช้วิธีการคาดการณ

ล่วงหน้า และพยายามปกปิดสภาพที่แท้จริงของตนเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่รู้สึกว่าจะไม่ปลอดภัย คือ เอกสภกษณ์ที่แท้จริงของตน อาจถูกค้นพบในการปฏิสัมพันธ์กับรักต่าง เพศ ดังนั้นจึงพยายามปกปิด ไม่ให้ความสลับรู้ไหล โดยพยายามเล่นอากาพระหับของคนที่รักต่าง เพศ อย่างไรก็ตาม การปกปิด ก็เป็นผลเสียต่อจิตใจรักร่วมเพศมาก

นอกจากนี้ วัยรุ่นชายรักร่วมเพศยังได้รับรู้ว่าตนเองได้กระทำในสิ่งที่เบี่ยงเบนไปจาก กฎเกณฑ์ของสังคม จากสถานการณ์ทางเพศที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และจากการได้เรียนรู้ถึงความคาดหวังของสังคมว่าคุณจะต้องแสดงบทบาทและพฤติกรรมตามสถานการณ์ทางเพศนั้น การสับสนใน เอกสภกษณ์ (Identity Confusion) นี้เองจะก่อให้เกิดความทุกข์ วิตกกังวล และรู้สึกว่า ตนเองไม่มีคุณค่าพอทำให้อัตม โนทัศน์ของเขาต้อยลงได้ เนื่องจากตนเองไม่สามารถทำตาม อัตม โนทัศน์ตามปณิธาน (Ideal Self - Concept) ได้ (พรณทิพย์ เกษะนันท์ 2516 : 66 - 69) คือมีความต้องการที่จะรับรู้ว่าคุณเองปกติในเรื่องเพศ แต่ความเป็นจริงแล้วตนใน อุดมคติต่างจากตนในความเป็นจริง ทำให้ขาดความสละและความพอใจในตนเองนั่นเอง ดังนั้นจึง ทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่า วัยรุ่นชายรักร่วมเพศมีคะแนนอัตม โนทัศน์ต่ำกว่า วัยรุ่นชายรักต่าง เพศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับอัตม โนทัศน์กับรักร่วม เพศ

งานวิจัยที่รวบรวมมาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอัตม โนทัศน์ของรักร่วมเพศชายในครั้งนี้ ให้ผล ที่สอดคล้องกันว่า รักร่วมเพศชาย มีอัตม โนทัศน์ในทางลบ มีความรู้สึกไม่ภาคภูมิใจในตนเอง ดังเช่น งานวิจัยของ พิเตอร์สันและเดวิส (Peterson and Davis 1985 : 448 - 449) ที่ศึกษารักร่วมเพศชายอายุ 27 ปี ที่เป็นโรคจิตเภทเรื้อรัง และมีประสาทรลอนเกี่ยวกับคู่ของตน พบว่า การเกิดประสาทรลอนเป็นกลไกต่อต้านความอ้างว้าง ความซึมเศร้า และความรู้สึกด้อยค่า ของตนเอง และยังพบว่า มีประวัติขาดการตอบสนองทางอารมณ์มาตลอด อีกทั้งมีลักษณะบุคลิกภาพ แบบเก็บตัว ในขณะที่ จาคอบ และ เทดฟอร์ด (Jacob and Tedford 1982 : 890) ได้ ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความภาคภูมิใจในตนเองของรักร่วมเพศชาย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นรักร่วมเพศชาย 35 คน และนักศึกษากลุ่มควบคุม 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ Rosenberg Self - Esteem Scale และ The Jourard Self - Disclosure Questionnaire ซึ่งพบว่า การปิดบังและการเปิดเผย เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการทำมา ความภาคภูมิใจในตนเอง แต่ถ้าไม่คำนึงถึงการปิดบังและการเปิดเผย ความภาคภูมิใจใน

ตนเองจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำคัญของรกร่วมเพศในฐานะที่เป็นสมาชิกในกลุ่มรกร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญ แต่ระดับของการเป็นรกร่วมเพศไม่มีอิทธิพลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง

สำหรับงานวิจัยในประเทศ ละเอียด ชูประยูร (2518 : 1-3) ได้ศึกษาทางจิตวิทยาในคนใช้รกร่วมเพศ 24 คน อายุระหว่าง 15 - 36 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 22.7 มีผลการทดลองในด้านพลวัต (dynamic) จาก Rorschach, TAT, Sentence Completion และ D-A-P พบว่า คนใช้ 8 ราย มีความสับสน ไม่แน่ใจในบทบาทของตัวเอง มีความรู้สึกที่ตนเองบกพร่องในด้านบุคลิกภาพพบว่า คนใช้ 15 รายมีภูมิหลังของบุคลิกภาพที่ไม่สมบูรณ์ภาวะอ่อนไหวง่าย และขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากการมีความสัมพันธ์แบบรกร่วมเพศคือ คนใช้ 4 ราย มีความรู้สึกผิด และหวาดหวั่นในการกระทำที่ไม่เหมาะสม รู้สึกเศร้า และอยากฆ่าตัวตาย คนใช้ 3 รายมีความรู้สึกหวาดระแวง ซึ่งพัฒนาการจากปกติโดยที่มีความผิดปกติทางเพศ ซึ่งให้ผลสอดคล้องกับที่ ฌอง คักคัตตี ตะละงัว, ดวงมัลย์ เริกสำราญ และ ชัมชัย ไชยสิทธิ์ (2520 : 24 - 35) ได้รายงานกรณีตัวอย่าง คนใช้ชายไทย รกร่วมเพศอายุ 24 ปี ผลการตรวจทางจิตวิทยาพบว่า เป็นคนที่มีพัฒนาการทางอารมณ์ไม่สมบูรณ์ ยังใช้กลไกป้องกันตัวเองแบบเพ้อฝัน (Fantasy) สูงมาก รู้สึกไม่ภูมิใจ ไม่เคารพในตนเอง ไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง รู้สึกไม่มั่นคง ลักษณะทางอารมณ์และแนวคิดเป็นแบบผู้หญิง ลักษณะภายนอกจะเป็นแบบว่า เร็งล้นกลั่นาน แต่ภายในเป็นแบบก้าวร้าวเงียบ ๆ (Passive Aggressive) และค่อนข้างเศร้า

นอกจากนี้ ผก สัตยธรรม (2516) ได้เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อตนเองระหว่างกลุ่มรกร่วมเพศชาย และ กลุ่มปกติชาย จำนวนกลุ่มละ 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปลายเปิดกับมาตราชี้แฉกดิคคิฟเฟอร์ เรนเฮียล (Semantic Differential Scale) ผลปรากฏว่ารกร่วมเพศให้คะแนนตัวเองค่อนข้างต่ำและในระดับปานกลาง ที่ให้คะแนนสูงค่อนข้างดีมีอยู่เพียงบางด้านคือ มีความโออ้อมอารี มีเหตุผล ค่อนข้างขยัน เป็นกันเอง ซึ่งกลุ่มปกติคิดว่าตัวเองมีลักษณะนั้นมากกว่า ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ในด้านความดี คิดว่าตัวเองดีมาก มีความยุติธรรม มีอำนาจ โดยกลุ่มปกติเห็นว่าตัวเองมีลักษณะนั้นมากกว่า ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ในด้านความซื่อสัตย์ กลุ่มรกร่วมเพศมีอยู่มากพอสมควร ด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับปานกลาง มีความอ่อนแอ โออ้อมอารีมาก มีความทุกข์ และความลွ่ในในระดับปานกลาง แต่กลุ่มปกติคิดว่าตนเองมีลักษณะเหล่านั้นดีมากว่าทุกด้านยกเว้นความอ่อนแอ โดยเฉพาะในด้านความลွ่ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ที่ .001 สำหรับในด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ได้แก่ ความเมตตา ความใจร้อน ความลွยงาม ฐานะความเป็นอยู่ จากการหาค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อตนเองของทั้งสองกลุ่ม พบว่า กลุ่มรักร่วมเพศ และกลุ่มปกติมีทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .001

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า รักร่วมเพศชายจะมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนไม่ดี ไม่ภาคภูมิใจในตนเองและไม่มีความสุข นอกจากนี้ยังมีความวิตกกังวลสูงมาก ดังเช่นงานวิจัยของ กราณีโร (Granero 1985 : 3391) ที่ศึกษาความแตกต่างระหว่างรักร่วมเพศและรักต่างเพศในด้านพฤติกรรมและบุคลิกภาพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นรักร่วมเพศชาย รักร่วมเพศหญิง รักต่างเพศชาย และรักต่างเพศหญิง จำนวนกลุ่มละ 30 คน อายุ 20 - 45 ปี เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ A Test Battery และ Eysenck Personality Inventory ผลปรากฏว่า รักร่วมเพศมีความวิตกกังวลมากกว่ารักต่างเพศ เพศหญิงมีความวิตกกังวลมากกว่าเพศชายรักร่วมเพศได้คะแนนสูงในมาตราวัดโรคลิต (Psycholism) และมาตราวัดโรคลประสาท (Neuroticism Scale) ของแบบสำรวจบุคลิกภาพ (Eysenck Personality Inventory) แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างรักร่วมเพศและรักต่างเพศในมาตราวัดการขบแผลงออก (Etraversion Scale) และจากการศึกษาของ ูมิท และ ลอร์เรนซ์ (Schmitt and Lawrence 1984 : 403 - 409) ที่ได้ศึกษาความกังวลทางสังคมในนักศึกษาชาย 39 คน หญิง 53 คน และรักร่วมเพศชาย 51 คน รักร่วมเพศหญิง 11 คน โดยมีอายุเฉลี่ย 33 ปี เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ Self - Conciousness Scale, Trait Scale of State - Trait Anxiety Inventory, Repression - Sensitization Scale และ Back . Depression Scale พบว่ารักร่วมเพศและนักศึกษาปกติมีความวิตกกังวลทางสังคมแตกต่างกัน ความวิตกกังวลทางสังคม (Social Anxiety) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความวิตกกังวล (Anxiety), มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความวิตกกังวล (Anxiety), อัตมโนทัศน์ (Self - Concept), ความเชื่อในอำนาจควบคุม (Locus of Control) และความรู้สึกเก็บกด (Repression) กลุ่มตัวอย่างที่มีความวิตกกังวลทางสังคมสูง จะมีความเชื่อในอำนาจควบคุมจากภายนอก มีอัตมโนทัศน์ทางบวกต่ำ ไวต่อความรู้สึกและมีความวิตกกังวล

ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการพัฒนาอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นทั้งรักร่วมเพศและรักต่างเพศ คือ การอบรมเลี้ยงดู เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่แตกต่างกันนั้นจะส่งผลให้

บุคคลมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งอ้อมโนทัศน์ก็เป็นตัวแปรทางบุคลิกภาพตัวหนึ่ง
ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษา เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูด้วย

แนวความคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดา หรือผู้ดูแลเด็ก ปฏิบัติต่อเด็ก และเรียกร้องให้เด็กปฏิบัติต่อตนเองและต่อผู้อื่นในทำนองต่าง ๆ กัน ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูจึงเป็นการที่ผู้เลี้ยงดูกับเด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กัน โดยผู้เลี้ยงดูจะถ่ายทอดลักษณะต่าง ๆ ในสังคมนั้นให้แก่เด็ก ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รวมทั้งเลียนแบบการกระทำของผู้เลี้ยงดูด้วย (ดวงเดือน พันธ์ภุมมาวิมล และ เพ็ญแข ประจวบจตุร 2520 : 21) ซึ่งนักจิตวิทยาพัฒนาการ เชื่อว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากการอบรมเลี้ยงดู มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพของเด็ก พ่อแม่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังบุคลิกภาพให้แก่เด็ก เป็นผู้อบรมให้เด็กรู้จักแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมนั้น ๆ ดังเช่นที่อีริกสัน (Erikson) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมอันได้แก่พ่อแม่ วัฒนธรรม และสังคม นั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพ การที่บุคคลจะแก้ไขวิกฤตการณ์ (crisis) ได้ดีเพียงใดก็ขึ้นกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสังคมและวัฒนธรรมนั้น (Hjelle and Ziegler 1981 : 133)

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน ย่อมจะมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพแตกต่างกัน ดังเช่นที่ เฮิร์ลอค (Hurlock 1964 : 661) และ โรเจอร์ (Rogers 1972 : 117) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กล่าวคือ ให้ความรัก ความสนใจ เห็นความสำคัญของเด็ก ให้สิทธิ์และยอมรับความคิดเห็นของเด็ก จะทำให้เด็กรู้สึกรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเพื่อนมาก เป็นมิตร ซื่อสัตย์ คล่องแคล่ว ร่าเริง มีอารมณ์ขัน มีความคิดริเริ่ม พึ่งตนเอง สามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจและมองตนเองได้ ตรงความเป็นจริง ส่วนการอบรมเลี้ยงดู โดยวิธีอัตตาธิปไตย เช่น แบบปล่อยปละละเลย, แบบเข้มงวดกวดขัน หรือให้ความคุ้มครองมากเกินไป จะทำให้เด็กขาดความใกล้ชิดพ่อแม่ ขาดความอบอุ่น มั่นคงปลอดภัย ขาดความคิดริเริ่ม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และปรับตัวไม่ได้

จะเห็นได้ว่า แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดบุคลิกภาพของเด็กว่าจะไปในทิศทางใด เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีที่เหมาะสม คือแบบประชาธิปไตย จะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี ส่วนเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยง

ดูด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หรือแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป จะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ไม่ดี

ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู

โรเจอร์ (Rogers 1972 : 117) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพออกเป็น 3 แบบคือ

1. แบบประชาธิปไตย (Democracy) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ไม่ตามใจหรือเข้มงวดจนเกินไป มีเหตุผลยอมรับความสามารถและความคิดเห็น ตลอดจนให้ความรัก ความเอาใจใส่ เป็นกันเอง และให้ความร่วมมือตามโอกาสเหมาะสม

2. แบบทอดทิ้ง (Rejection) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองถูกเกลียดชัง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ สนิบสนุน หรือ ให้คำแนะนำเท่าที่ควร มักใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรงและปราศจากเหตุผล ไม่ให้ความสัมพันธ์เป็นกันเอง และปล่อยปละละเลยความเป็นอยู่

3. แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป (Overprotection) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ไม่ได้ทำตามที่ต้องการ หรือทำอะไรด้วยตนเอง ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ ถูกควบคุมและอยู่ในสายตา หรือคุ้มครองป้องกัน ให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา

สำหรับการแบ่งประเภทของการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพตามประเด็นของโรเจอร์นี้ ได้มีผู้ยึดเป็นแนวในการศึกษากันอย่างกว้างขวาง ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูโดยยึดแนวของโรเจอร์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับอบรมเลี้ยงดูกับตัวแปรทางบุคลิกภาพ อันได้แก่ อັตมโนทัศน์ และจากแนวคิดในเรื่องของการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า วัยรุ่นที่รับรู้ว่าเขาได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนอັตมโนทัศน์สูงกว่าวัยรุ่นที่รับรู้ว่าเขาได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป และแบบทอดทิ้ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์กับการอบรมเลี้ยงดู

จากงานวิจัยของชิน (Chen 1981 : 173 - 187) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และเด็กจีน เกรต 1 - 9 จำนวน 2112 คน โดยใช้แบบสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และเด็ก (Parent Child Relations Questionnaire) แบบสำรวจอัตมโนทัศน์ (Tennessee Self - Concept Scale) มาตรการความเชื่ออำนาจควบคุม (Children's Locus of Control Scale) และวัดวุฒิภาวะทางอารมณ์ (The Emotional Maturity Scale) พบว่า เด็กมีความต้องการที่จะได้รับการปฏิบัติที่เป็นการเลี้ยงดูของพ่อแม่ลดลงตามอายุ เด็กหญิงรับการดูของพ่อแม่ในเรื่องการลงโทษมากกว่าเด็กชาย และพบว่าการรับรู้วิธีปฏิบัติที่เป็น การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับอัตมโนทัศน์ ซึ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ อื้อ อำนวยต่อพัฒนาการ อัตมโนทัศน์ของวัยรุ่น นั่นคือ วิธีการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะที่สนับสนุน เสริม สร้างและให้การยอมรับ ดังเช่นงานวิจัย ของนิลสัน (Nelson 1985 : 1191) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในครอบครัว บรรยากาศในห้องเรียน และอัตมโนทัศน์ ความพึงพอใจ และความกล้าเริ่งของเด็กเกรต 7 และ 9 จำนวน 196 คน โดยใช้แบบสำรวจบรรยากาศในห้องเรียน (Classroom Environment Scale) แบบสำรวจบรรยากาศในครอบครัว (Family Environment Scale) และแบบสำรวจการประเมินตนเอง (Self - Appraisal Inventory) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่าง อัตมโนทัศน์กับระดับของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูก และ ความพึงพอใจในครอบครัว อัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศในห้องเรียนและบรรยากาศ ในครอบครัว นักเรียนที่คะแนนอัตมโนทัศน์สูงจะอยู่ในครอบครัวที่มีบรรยากาศในลักษณะที่มีการ สนับสนุนและเสริมสร้างสูง และบรรยากาศในห้องเรียนในลักษณะที่สนับสนุนและเสริมสร้างมีความ สัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านการเรียนในระดับสูง

นอกจากนี้ลิทอฟสกี และ ดูเสคส์ (Litovsky and Dusek 1985 : 373 - 387) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่น เกรต 7 - 9 จำนวน 130 คน เป็นชาย 56 คน หญิง 74 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสำรวจพฤติกรรม ของพ่อแม่ตามการรายงานของเด็ก (Children's Report of Parental Behavior Inventory) และแบบสำรวจความภาคภูมิใจในตนเอง (The Coopersmith Self - Esteem Inventory) พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองกับ

การรับรู้พฤติกรรมของพ่อแม่ในลักษณะที่ทำให้ความเป็นอิสระ มีความสัมพันธ์ทางลบ ระหว่าง ความภาคภูมิใจในตนเองกับการรับรู้พฤติกรรมของพ่อแม่ในลักษณะควบคุม วัยรุ่นที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะรับรู้ว่ามีพ่อแม่ยอมรับ มีการควบคุมน้อย มีความยืดหยุ่น ไม่ไขว่คว้าบังคับและไม่วางระเบียบพฤติกรรมมากเกินไป นอกจากนี้เด็กเกรด 9 จะรับรู้ว่ามีพ่อแม่ยอมรับตนเองน้อยกว่าเกรด 7 และ 8 ผลจากการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนว่าพัฒนาการของอัตมโนทัศน์ในทางบวกจะเกิดขึ้นในบรรยากาศของการยอมรับ ซึ่งทำให้วัยรุ่นได้มีอิสระและมีโอกาสเรียนรู้ความสามารถของตนเอง

สำหรับการศึกษาในประเทศ ได้แก่ นันทิกา แยมส์วอล (2522) ศึกษาสถานภาพครอบครัวที่สัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ และพฤติกรรมการตอบสนทนาระหว่างบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2521 โรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี จำนวน 580 คน โดยใช้แบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูของ ถัน แพเพอร์ (2517) และแบบวัดมโนภาพแห่งตนตามอัตภาพและตนตามปฏิธานของ จาร์ลี บุญยานันท์ และจุมพล พูลทรัพย์วิน (2513) ที่ปรับปรุงจากลิตริชโยค วรานูลันตีกุล (2514) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีสถานภาพการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป และแบบทอดทิ้งมีอัตมโนทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 และนักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์สูงจะมีพฤติกรรมตอบสนทนาในลักษณะแก้ปัญหาสูง แต่มีพฤติกรรมตอบสนทนาในลักษณะปิดบังคับต้ำ

จากการศึกษาเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ และการยอมรับเลี้ยงดูตามการรับรู้ของเด็กที่ด้อยสัมฤทธิ์กับเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ปกติ ของ วิมลพัทตร์ มนูญแก้ว (2524) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นเด็กด้อยสัมฤทธิ์และเด็กผลสัมฤทธิ์ปกติกลุ่มละ 96 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบสมรรถภาพทางสมองสำหรับนักเรียนไทยในชั้นมัธยมปลายของ สิริพันธ์ สันทรศิริวงศ์ (2512) และแบบสำรวจอัตมโนทัศน์ของเพียร์และแฮร์ลี (The Piers - Harris Children's Self - Concept Scale) ซึ่งแปลและดัดแปลงโดย กระณีการ์ ภู่อประเสริฐ (2517) ผลจากการวิเคราะห์เพิ่มเติมพบว่า กลุ่มเด็กด้อยสัมฤทธิ์ที่ได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีอัตมโนทัศน์สูงกว่าที่ได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ปกติไม่ปรากฏความสัมพันธ์ทางสถิติ

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษา เรื่อง การอบรมเลี้ยงดูนั้น นอกจากจะมีการศึกษาถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่แล้ว ยังมีงานวิจัยที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัวอันเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ภายในครอบครัวดีกับอัตมโนทัศน์ในทางบวก แต่หากความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดีหรือมีความขัดแย้งภายในครอบครัวจะทำให้มีอัตมโนทัศน์ในทางลบ เช่น งานวิจัยของแอนเดอร์สัน และ เฟรมมิ่ง (Anderson and Flaming 1987 : 1537) ที่ได้ศึกษาขบวนการสร้างเอกลักษณ์แห่งตน (ego identity) ของนิสิตวัยรุ่นจำนวน 93 คน โดยให้รายงานความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ผลปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวในลักษณะที่แน่นแฟ้นกับการสร้างเอกลักษณ์แห่งตนของวัยรุ่น และสเลเตอร์และฮาเบอร์ (Slater and Haber 1984 : 920 - 921) ได้ศึกษาผลกระทบของความขัดแย้งภายในครอบครัวที่มีต่อการปรับตัวและอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นอายุเฉลี่ย 16.63 ปี จำนวน 150 คน โดยใช้เครื่องมือ Tennessee Self - Concept Scale และ State - Trait Anxiety Inventory แบ่งกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรภูมิหลังของครอบครัว (ครอบครัวสมบูรณ์ กับ หย่าร้าง) เพศ และความขัดแย้ง (สูง กับ ต่ำ) ผลพบว่า วัยรุ่นกลุ่มที่ครอบครัวมีความขัดแย้งสูงจะมีอัตมโนทัศน์ทางลบ และมีความวิตกกังวลสูง ถ้าครอบครัวมีความขัดแย้งต่ำ วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวสมบูรณ์และครอบครัวหย่าร้างจะมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยในเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูที่กล่าวมานั้น ย่อมชี้ให้เห็นว่าพัฒนาการอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นจะเป็นไปในทางที่ดีหรือเป็นไปในทางบวกนั้น เกิดจากความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว อยู่ในบรรยากาศแห่งการยอมรับของพ่อแม่ ให้ความเป็นอิสระ รวมทั้งมีการสนับสนุนและส่งเสริม ซึ่งลักษณะการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวก็คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั่นเอง

แนวความคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูกับรักร่วมเพศ

นักจิตวิทยาเชื่อว่า รากฐานของการเป็นรักร่วมเพศเป็นผลเนื่องมาจากการพัฒนา มาตั้งแต่วัยเด็ก ภาวะการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ การถ่ายทอดลักษณะอารมณ์ของพ่อแม่เป็นสำคัญ การได้แบบอย่างที่ถูกต้อรวมถึง การเลียนแบบในลักษณะอารมณ์และท่าทาง เป็นสิ่งรุนแรง ให้เกิดความถูกต้องในการพัฒนาบทบาททางเพศในวัยผู้ใหญ่ (ลัม โภชน์ สุข วัฒนา 2523 : 19 - 21) ดังเช่นที่ ฟรอยด์ (Freud) นักจิตวิเคราะห์ได้กล่าวว่า การเป็นรักร่วมเพศเกิด

จากการชะงักงันของพัฒนาการตามทฤษฎีของพัฒนาการทางเพศ (Psychosexual Development) ในระยะ Phallic Stage ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กอายุประมาณ 3-5 ปี เด็กชายจะรักพ่อ เด็กหญิงจะรักแม่ ทั้งเด็กชาย และเด็กหญิงจะอิจฉาพ่อหรือแม่ที่เป็นเพศเดียวกันกับตน ต้องการ เป็นเจ้าของพ่อหรือแม่ที่เป็นเพศตรงข้าม ฟรอยด์ให้ชื่อลักษณะนี้ว่า ฌอดีปัส (Oedipus Complex) และ ปมอีเลคตรา (Electra Complex) และในที่สุดเด็กจะผ่านพัฒนาการขั้นนี้ไปได้ด้วยการปรับตัวประพฤติตนถอดแบบ (Identify) พ่อหรือแม่ที่เป็นเพศเดียวกับตน แต่ถ้า เด็กแก้ขัดแย้งไม่ได้ เด็กจะมีความรักที่ฝังตรึงอยู่กับพ่อหรือแม่ที่ต่าง เพศกับตน ทั้งยังประพฤติตนถอดแบบอีกด้วย ทำให้บทบาททางเพศของเด็กสับสน (ประพนธ์ สโรชมาน 2524 : 164 - 179) ซึ่งสาเหตุของการแก้ขัดแย้งไม่ได้ในเด็กชาย อาจเกิดจากการขาดพ่อหรือพ่อห่างเหิน อ่อนแอ หรือไม่ค่อยได้อยู่บ้าน พ่อไม่มีความสำคัญหรือไม่ใช้อำนาจภายในบ้านและแม่เป็นใหญ่ในบ้าน ใกล้เคียงและปกป้องคุ้มครองลูกชายมากเกินไป (อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม 2521 : 83-86)

นอกจากนี้ ไบเบอร์ (Bieber 1967 : 968 - 969) สติแพทย์ได้พยายามอธิบายสาเหตุของการเป็นรักร่วมเพศ โดยอาศัยรากฐานจากฟรอยด์ ได้กล่าวถึงแบบฉบับของครอบครัวที่ทำให้เด็กชายเป็นรักร่วมเพศว่า เป็นครอบครัวที่แม่พะเน้าพะนอลูกชายตั้งแต่เล็กจนโต ให้ความใกล้ชิดสนิทสนม แสดงการ เป็นเจ้าของและให้ความคุ้มครอง เกินไป ทำให้ลูกอ่อนแอไม่ล้มความเป็นชาย แม่มักส่งเสริมให้ลูกชายต่อต้านพ่อโดยไม่รู้ตัวจากการแสดงความรักใคร่ลูกชายมากกว่าพ่อ และขบขู่เกี่ยวกับความสนใจในเพศตรงข้ามของลูกชาย มีแนวโน้มชักจูงลูกให้หลงไปในทางที่ผิด แต่ก็อยู่บ้างที่แม่ห่างเหินลูกไม่ให้ความสนใจ แสดงความไม่เป็นมิตรกับลูก เช่น แสดงความเพิกเฉยละเลยไม่ให้ความคุ้มครอง มีผลทำให้ลูกชายเกิดความกระตือรือร้นและปรับตัวไม่ได้ สำหรับพ่อโดยทั่วไปมักจะห่างเหินจากลูก ไม่เป็นที่รักใคร่และเป็นศัตรูกับลูกชายอาจข่มลูกให้รู้สึกด้อย แต่ก็มีส่วนที่พ่ออาจใกล้ชิดกับลูกมากเกินไปและทำให้ลูกรู้สึกว่าเขาเองไม่มีค่า

จากแนวคิดที่กล่าวมา จะเห็นว่ารากฐานการเป็นรักร่วมเพศในเพศชาย เกิดจากแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ในลักษณะที่ไม่เหมาะสม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะที่ให้ความรู้ ครอบงำมากเกินไป มีบางส่วนที่เป็นในลักษณะทอดทิ้ง ปล่อยปละละเลย ดังนั้นผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเอง และลักษณะพฤติกรรมทางเพศ โดยวัยรุ่นชายรักร่วมเพศรับรู้ว่าเขาเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมาก

เกินไป และแบบทอดทิ้งมากกว่าแบบประชาธิปไตย ส่วนวัยรุ่นผู้ชายรักต่างเพศรับรู้ว่าตนเองได้
รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากกว่าให้ความคุ้มครองมากเกินไป และแบบทอดทิ้ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูกับรักร่วมเพศ

งานวิจัยในประเทศจำนวนพอสมควรที่ศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเป็น
รักร่วมเพศ และให้ผลที่สอดคล้องกันว่า สาเหตุของการเป็นรักร่วมเพศเกิดจากการอบรมเลี้ยงดู
ของพ่อแม่ โดยเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูแบบโอบอุ้มจากแม่และแบบทอดทิ้งหรือเข้มงวดจากพ่อ ดัง
เช่น ละเอียด อยู่ประยูร (2518 : 1 - 3) ได้ศึกษาคนใช้รักร่วมเพศชายอายุระหว่าง 15 -
36 ปี อายุเฉลี่ย 22.7 ปี จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ Rorcharch Inkblot
Test, TAT, Sentence Completion และ D-A-P ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของคนใช้
รักร่วมเพศส่วนใหญ่มีภูมิหลังของบุคลิกภาพไม่สมบูรณ์ภาวะ อ่อนไหวง่ายและขาดความมั่นใจใน
ตนเอง มีพ่อที่อ่อนแอ เข้มงวดจนเกินไป ไม่สามารถถอดแบบจากพ่อได้ นอกจากนี้มีพ่อยังขาด
ความเอาใจรับผิดชอบในครอบครัว ตีมั่วสา ดูว่าลูก เล่นการพนัน ส่วนแม่มีลักษณะเด่นหรือรัก
และโอบอุ้มจนเกินไป

สำหรับ ณรงค์ศักดิ์ ทะละภักดิ์, ดวงมาลัย เริงสำราญ และวันชัย ไชยสิทธิ์ (2530 :
24 - 35) ก็ได้ศึกษาครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กกับปัญหาการร่วมเพศเช่นเดียวกัน
โดยเน้นถึงลักษณะเฉพาะของครอบครัว และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
คนใช้รักร่วมเพศชาย 39 คน รักร่วมเพศหญิง 6 คน ผลปรากฏว่า

1. ในเรื่องสถานการณ์ของครอบครัว พบว่า ในรักร่วมเพศชาย พ่อเสียชีวิตสูง
ถึง 42% รองลงมาคือ พ่อแม่อยู่ด้วยกัน สำหรับรักร่วมเพศหญิงพ่อแม่อยู่ด้วยกันมากที่สุด 33%
รองลงมาคือ พ่อแม่หย่ากัน แยกจากพ่อแม่ พ่อหรือแม่เสียชีวิต 17% จะเห็นว่า รักร่วมเพศชาย
นั้นขาดพ่อถึง 42% การขาดพ่อทำให้แม่เอาใจใส่ ปกป้องลูกมากเกินไป ลูกชายจึงหันมาเลียน
แบบแม่

2. ความรู้สึกที่มีต่อพ่อแม่ มีแนวโน้มรักและสนิทสนมกับแม่มากกว่า ในขณะที่เดียวกัน
ทั้งรักร่วมเพศชายและหญิงจะ เกสียดและไม่ศรัทธาพ่อด้วย

3. เกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ในวัยเด็ก พบว่า รักร่วมเพศชายนอนกับแม่จนโต 18% หรือไม่กินนมกับแม่แล้วแยกไปนอนกับพี่สาว 18% นอนรวมกับพ่อแม่ที่น้องจนโต 12% หรือนอนกับพี่สาว น้องสาวจนโต 12% ไม่พบว่านอนกับพี่ชายหรือน้องชายจนโตเลย

4. ในเรื่อง การ แต่งตัวก็เช่นเดียวกัน พบว่ารักร่วมเพศชายได้เห็นการแต่งกายของแม่ประจำ 33% และเห็นทั้งของแม่และพี่สาว 18% ไม่ทราบ 36% จึงเป็นเหตุผลที่ต่อเนื่องกันว่า เมื่ออนนอนรวมกับแม่หรือพี่สาวก็มิโอกาสเห็นการแต่งตัวผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้าจนกลายเป็นเรื่องธรรมดา จนทำให้ไม่มีอารมณ์ทางเพศกับต่างเพศไปในที่สุด

นอกจากนี้ยังได้มีการศึกษาในลักษณะเปรียบเทียบความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของรักร่วมเพศและรักต่างเพศ ซึ่งได้แก่ การศึกษาของผกา สัตยธรรม (2516) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นรักร่วมเพศและรักต่างเพศ กลุ่มละ 40 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามเลือกตอบปลายเปิด และมาตราซีแมนติกดิฟเฟอเรนเชียล (Semantic Differential Scale) พบว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของพวกรักต่างเพศชายดีกว่าพวกรักร่วมเพศ กล่าวคือ รักต่างเพศชายได้รับความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่เป็นอย่างดี มีการเลียนแบบจากพ่อแม่ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับพี่น้อง ส่วนรักร่วมเพศชายจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดแม่แต่ห่างเหินจากพ่อ รู้สึกว่าพ่อให้ความอบอุ่นรักใคร่ต่อตนเองน้อยกว่าพี่น้อง ไม่สนใจในการเลียนแบบพ่อนัก และไม่ค่อยมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับพี่ชายและน้องชาย แต่มีความใกล้ชิดพี่สาวและน้องสาว นอกจากนี้ในกลุ่มรักต่างเพศ กล่าวไว้ว่า ในครอบครัวมีอิสระและเสรีภาพมากกว่า พ่อแม่มีเวลาอยู่กับลูกมากกว่า ไม่ค่อยมีปัญหาในครอบครัว พ่อเป็นฝ่ายมีอำนาจปกครองบ้าน ส่วนกลุ่มรักร่วมเพศ กล่าวถึงสภาพครอบครัวที่ค่อนข้างมีความยุ่งยาก พ่อแม่มักใช้เวลาว่างอยู่กับลูกน้อยมาก แม่เป็นผู้มีอำนาจและเป็นใหญ่ในครอบครัว

ต่อมา ทิศ โยติวัฒน์ตระกูล (2526) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติทางเพศและลักษณะภายในครอบครัวของรักร่วมเพศชาย และรักต่างเพศชาย กลุ่มละ 50 คน โดยการสัมภาษณ์ และทดสอบบุคลิกภาพโดยใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา D-A-P (Draw-A-Person Test) รักร่วมเพศชายได้รับการเลี้ยงดูจากแม่ ลักษณะเรียงตามลำดับ คือ ให้ความรักความอบอุ่นดี ตามใจจนเกินไป ปกป้องทูลถนอมจนเกินไป อบรมสั่งสอนไม่เล่มมอดต้นเล่มมปลาย ส่วนในรักต่างเพศคือให้ความรักความอบอุ่นดี เข้มงวดเกินไป และตามใจจนเกินไป รักร่วมเพศชายได้รับการ

เลี้ยงดูจากพ่อร้อยละสูงที่สุดคือ ให้ความรักความอบอุ่นดี ต่ำสุดคือ หาเรื่องลงโทษทั้ง ผิดและไม่ผิด และอบรมสั่งสอนอย่างไม่เลื่อมต้น เลื่อมปลาย ส่วนรักต่างเพศ ได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อร้อยละสูงที่สุดคือ ให้ความรักความอบอุ่นดี ต่ำสุดคือ ตามใจจนเกินไป หล่อยปละละทิ้ง เกินไป และปกป้องทฤษฎีจนจนเกินไป

นอกจากนี้ ในปี 2526 วันเทีย บุญประกอบ ได้สรุปถึง แนวโน้มที่ก่อให้เกิดรกร่วมเพศชาย ดังนี้

1. ในด้านการอบรมเลี้ยงดูจะเป็นแบบปกป้องลูกมากเกินไป ได้รับการทฤษฎีจากแม่มากเกินไป แต่พ่อมักจะดู เล้าระเบียบและห่างเหินลูก ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความเกรงกลัวและหันมาใกล้ชิดแม่
2. เด็กที่เติบโตมาในครอบครัวที่พ่อแม่มีบทบาทและบุคลิกไม่เหมาะสมกับเพศของตน
3. เกิดจากทัศนคติในการอบรมเลี้ยงดู ต้องการให้ลูกเป็นเพศตรงข้ามในลูกชายก็จะปฏิบัติและอบรมเลี้ยงดูแบบหญิง ในหญิงก็จะเลี้ยงดูแบบชาย
4. เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ
5. เด็กที่ครอบครัวแตกแยก ไม่ได้ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว

สำหรับในต่างประเทศ ซิกเกิลแมน (Seigelman 1982 : 386) ได้ศึกษาภูมิหลังเกี่ยวกับพ่อแม่ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มรกร่วมเพศชายจำนวน 84 คน กับรักต่างเพศชายจำนวน 62 คน สอบถามความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก พบว่ามีความแตกต่างกันเล็กน้อยในภูมิหลังเกี่ยวกับพ่อแม่ของรกร่วมเพศชายและรักต่างเพศชาย และนิวคอมบ์ (Newcomb 1986 : 69 2) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของพ่อแม่ที่สนับสนุนให้เกิดพัฒนาการ เป็นรกร่วมเพศและรักเพศ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ รักต่างเพศชาย 106 คน รักต่างเพศหญิง 122 คน (อายุ 17 - 71 ปี) รกร่วมเพศชาย 34 คน รกร่วมเพศหญิง 63 คน (อายุ 17 - 50 ปี) และรักเพศชาย 72 คน (อายุ 24 - 77 ปี) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ The Parent Characteristic Questionnaire ประเมินลักษณะบุคลิกภาพของพ่อแม่ 5 ลักษณะ เปรียบเทียบกันคือ ผลิตปัญญา และความเป็นอิสระ ความผูกพัน ความอดทน และลักษณะก้าวร้าว ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มรกร่วมเพศชายและรักต่างเพศชาย อย่างไรก็ตามบุคลิกภาพของพ่อแม่มีผลกระทบต่อ การเป็นรกร่วมเพศหญิงและรักเพศชาย

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดทำให้ผู้วิจัย เชื่อว่า วัยรุ่นชายรักร่วมเพศจะมีอัตมโนทัศน์ในทางบวกน้อยกว่าวัยรุ่นชายรักต่างเพศ นั่นคือ การรับรู้พฤติกรรมทางเพศของตนเองว่าต่างไปจากการยอมรับของสังคมของวัยรุ่นชายรักร่วมเพศ น่าจะมีผลให้คะแนนอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นชายรักร่วมเพศต่ำกว่าวัยรุ่นชายรักต่างเพศ และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มาจากงานวิจัยที่ศึกษาพบว่ามีอิทธิพลต่อพัฒนาการอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่น โดยที่ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะส่งเสริมให้วัยรุ่นมีอัตมโนทัศน์ในทางที่ดี ส่วนลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป และแบบทอดทิ้งจะส่งผลทำให้วัยรุ่นมีอัตมโนทัศน์ในทางที่ไม่ดี นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเชื่อว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วตัวแปรลักษณะพฤติกรรมทางเพศ และตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเองก็น่าจะมีอิทธิพลร่วมกันที่จะส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ของวัยรุ่น กล่าวคือ วัยรุ่นชายรักต่างเพศที่รับรู้ว่าคุณเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้น น่าจะมีอัตมโนทัศน์ที่ต่ำที่สุด เนื่องจากว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้น เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ใช้เหตุผลในการอบรมเลี้ยงดู เปิดโอกาสให้ลูกได้มีอิสระในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นยอมรับฟังความคิดเห็นและรับฟังเหตุผล ซึ่งการปฏิบัติด้วยวิธีเหล่านี้จะเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจตนเอง และมีโอกาสที่จะได้ค้นพบความสามารถของตนเอง จึงทำให้มีอัตมโนทัศน์ในทางที่ดีด้วย (Adams and Jones, 1983 : 249-256) แต่ถ้าเป็นวัยรุ่นชายรักร่วมเพศที่รับรู้ว่าคุณเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยแล้ว แม้จะได้รับความรัก การยอมรับได้รับอิสระจากพ่อแม่ก็จริงอยู่ แต่เนื่องจากวัยรุ่นมีความต้องการที่จะเข้าสังคม และสังคมมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก วัยรุ่นต้องการความเป็นอิสระและความเป็นตัวของตัวเอง โดยจะแสดงออกอย่างเปิดเผยไม่หวาดหวั่นต่อสิ่งใด เช่น การแสดงความคิดเห็น การคบเพื่อน การเลือกอาชีพ เป็นต้น ดังนั้นเมื่อวัยรุ่นชายรักร่วมเพศเข้าไปสู่สังคมภายนอกครอบครัว เขาจะรับรู้ว่าคุณไม่ยอมรับ ทำให้มีอัตมโนทัศน์ต่อยลลง ดังเช่นที่ Kituse (1962 : 88-101) ได้กล่าวถึงปฏิกิริยาของครอบครัวอย่างที่คุณแสดงต่อรักร่วมเพศว่า ผู้ชายที่ถูกกระบุจากคนทั่วไปว่าเป็นรักร่วมเพศ มักจะได้รับการปฏิเสธในสิทธิทางกฎหมาย เศรษฐกิจ และสังคมของคนปกติ ในทางสังคมพวกเขาจะได้รับการปฏิบัติจากคนทั่วไปในรูปของวัตถุแห่งความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตลกขบขัน น่าเย้ยหยัน ล้อว่า ดิเตียน และก๊ว ในด้านเศรษฐกิจจะถูกกีดกันในด้านโอกาสในการทำงานถูกนายจ้างหรือหน่วยงานปฏิเสธการทำงานทำ และในด้านกฎหมายมักจะถูกนำไปล่อลวงหรือได้รับความยุ่งยากเดือดร้อนจากตำรวจ ดังนั้น

วัยรุ่นชายรักร่วมเพศแม่จะรับรู้ว่าคุณเอง ได้รับการอบรมแบบประหลาด ธิปไตย ก็น่าจะมีอัตมโนทัศน์
 ต่อกว่ารักต่าง เพศ

สำหรับวัยรุ่นชายรักต่าง เพศที่รับรู้ว่าคุณเอง ได้รับการ อบรม เลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง
 มา เกินไปนั้น พ่อแม่จะคอยช่วยเหลือ ปกป้องคุ้มครองอยู่ตลอดเวลา ไม่ให้โอกาสเด็กได้ใช้ความ
 สามารถของตน ย่อมทำให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกว่าคุณเอง ไม่มีคุณค่า แต่ถ้าวัยรุ่น
 ชายเป็นรักร่วมเพศด้วยแล้ว ก็ยิ่งน่าจะรู้สึกว่าตนเอง ต้อยคุณค่ามากขึ้น เนื่องจากตนเองมีพฤติกรรม
 ที่เปียง เบนไปจากคนอื่น และไม่ได้รับการยอมรับจากคนอื่นด้วยประกอบกับตนเองก็ขาดทักษะ ใน
 การแก้ปัญหา รวมทั้งทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม

ส่วนวัยรุ่นชายรักต่าง เพศที่รับรู้ว่าคุณเองได้รับการ อบรม เลี้ยงดูแบบทอดทิ้งนั้น จะไม่ได้
 การเอาใจใส่จากพ่อแม่ ถูกตำหนิตีเตียน และบางครั้งถูกลงโทษอย่างรุนแรงโดยปราศจากเหตุผล
 ทำให้รู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับความรัก การยอมรับ และเมื่อรู้สึกว่าตนเองไม่มีความสำคัญ พ่อแม่
 ไม่ให้ความยุติธรรม ก็จะเป็นสิ่งที่พอกพูนเป็นความนึกคิดที่ไม่ดีในตัวเอง ดังเช่น โรเจอร์
 (Rogers 1951, อ้างถึงในสุภาพรณ โคตรจรัส 2525 : 196) กล่าวว่า การไม่ได้รับความ
 รักและการยอมรับจากพ่อแม่ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองไม่มีค่า มีปมด้อย มีอัตมโนทัศน์ในทางลบ
 เนื่องจากในเมื่อพ่อแม่ไม่เห็นว่าคุณเอง มีคุณค่าในตัวเอง ทั้งนี้เพราะ อัตมโนทัศน์พัฒนาจากการรับเอา
 คุณค่าที่พ่อแม่ให้กับตนและการให้คุณค่า ประสบบทที่ตนประสบบด้วยตนเอง และถ้าวัยรุ่นที่ได้รับการ
 อบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง เป็นรักร่วมเพศอีกด้วยแล้วก็จะยิ่งมีอัตมโนทัศน์ต่อยลงไปอีก ทั้งนี้ น่าจะเป็น
 เพราะการที่เกิดความรู้สึกท่วมท้นที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้ง จะผลักดันให้รักร่วมเพศ หันไปเรียกร้องความรัก
 ความสนใจ การยอมรับจากกลุ่มเพื่อน หรือสังคมภายนอกครอบครัว เพื่อชดเชยความรักความสนใจ
 ที่ไม่เคยได้รับจากพ่อแม่ แต่แล้วก็ต้องยังพบกับความผิดหวังอีก เนื่องจากตนเองมีพฤติกรรมที่เปียง
 เบนไปจากสังคม ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ดังนั้นจึงทำให้รักร่วมเพศพวกนี้เป็นบุคคลที่โดดเดี่ยว
 มากที่สุด และจะก่อให้เกิดอัตมโนทัศน์ในทางที่ต่อยที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า
 วัยรุ่นชายรักร่วมเพศ และวัยรุ่นชายรักต่าง เพศ ที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันมีอัตมโนทัศน์
 แตกต่างกัน

สมมติฐานในการวิจัย

1. วัยรุ่นชายรักร่วมเพศและวัยรุ่นชายรักต่างเพศที่รับรู้ว่าคุณเองได้รับการยอมรับ
เลี้ยงดูแตกต่างกัน มีอัตมโนทัศน์แตกต่างกัน
2. วัยรุ่นชายรักร่วมเพศมีคะแนนอัตมโนทัศน์ต่ำกว่าวัยรุ่นชายรักต่างเพศ
3. วัยรุ่นที่รับรู้ว่าคุณเองได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนอัตมโนทัศน์
สูงกว่าวัยรุ่นที่รับรู้ว่าคุณเองได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมมากเกินไป และแบบ
ทอดทิ้ง
4. มีความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพฤติกรรมทางเพศ และการยอมรับเลี้ยงดูตามการ
รับรู้ของตนเอง ดังนี้
 - 4.1 วัยรุ่นชายรักร่วมเพศ รับรู้ว่าคุณเองได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบให้ควบคุม
มากเกินไป และแบบทอดทิ้งมากกว่าแบบประชาธิปไตย
 - 4.2 วัยรุ่นชายรักต่างเพศ รับรู้ว่าคุณเองได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบ
ประชาธิปไตย มากกว่าแบบให้ควบคุมมากเกินไปและแบบทอดทิ้ง

คำจำกัดความในการวิจัย

1. วัยรุ่น หมายถึง นักศึกษาเพศชายที่มีอายุระหว่าง 18-21 ปี จากมหาวิทยาลัย
รามคำแหง มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
2. วัยรุ่นชายรักร่วมเพศ หมายถึง นักศึกษาเพศชาย อายุระหว่าง 18-21 ปี
ที่มีความรัก ความสนใจ และต้องการจะมีพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกัน
หรือเคยมีพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกันมาแล้ว และไม่เคยมีพฤติกรรมด้าน
ความสัมพันธ์ทางเพศกับต่างเพศ โดยเป็นประเภทที่ยอมรับและไม่ปกปิดความเป็นรักร่วมเพศ
3. วัยรุ่นชายรักต่างเพศ หมายถึง นักศึกษาเพศชาย อายุระหว่าง 18-21 ปี ที่
มีความรัก ความสนใจ ในเพศตรงข้าม อาจเคยหรือไม่เคยมีพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทาง
เพศกับต่างเพศมาแล้ว แต่ไม่เคยมีพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกัน
4. อัตมโนทัศน์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองที่เกี่ยวข้องกับ 7 องค์ประกอบ
ตามแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของ เพียร์-แฮร์ริส (The Piers-Harris Children's
Self-Concept Scale) ได้แก่ องค์ประกอบด้านพฤติกรรม, สติปัญญาและสถานการณ์ในโรงเรียน,

รูปร่าง ลักษณะ และคุณลักษณะ, ความวิตกกังวล, ความเป็นคนหน้านิยม, ความสุ่ยและความพอใจ และลักษณะที่เป็นส่วนรวม

5. การอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเอง หมายถึง ความรู้สึกของลูกที่มีต่อวิธีการที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อตนในการอบรมเลี้ยงดู แบ่งเป็น 3 ประเภทดังนี้ (Rogers 1972 : 177)

1) แบบประชาธิปไตย (Democracy) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ทำให้ลูกรู้สึกว่าตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ไม่ตามใจหรือเข้มงวดเกินไป มีเหตุผลยอมรับความล้มเหลวและความคิดเห็น ตลอดจนให้ความรักความเอาใจใส่เป็นกันเอง และให้ความร่วมมือตามโอกาสเหมาะสม

2) แบบทอดทิ้ง (Rejection) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ทำให้ลูกรู้สึกว่าตนเองถูกเกลียดชัง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ สนับสนุน หรือให้คำแนะนำเท่าที่ควร มักใช้วิธีลงโทษที่รุนแรง และปราศจากเหตุผล ไม่ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง และปล่อยปละละเลยความเป็นอยู่

3) แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป (Overprotection) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ทำให้ลูกรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ไม่ได้ทำตามที่ต้องการหรือทำอะไรด้วยตนเอง ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ ถูกควบคุมและอยู่ในสายตาหรือคุ้มครองป้องกันให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จำกัดอยู่ในขอบเขตและตัวแปรต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ นักศึกษา วิทยาลัยร่วมเพศ อายุระหว่าง 18-21 ปี จำนวน 100 คน และนักศึกษา วิทยาลัยร่วมเพศ อายุระหว่าง 18-21 ปี จำนวน 100 คน โดยสุ่มจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 200 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ลักษณะพฤติกรรมทางเพศ ได้แก่ ร่วมเพศ และร่วมเพศ

2. การอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเอง ได้แก่ แบบประชาธิปไตย แบบให้ความสำคัญคุ้มครองมากเกินไป และแบบทอดทิ้ง

ตัวแปรตาม ได้แก่ อັตมโนทัศน์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. การเข้าใจถึง อັตมโนทัศน์ของ วัยรุ่นชายรักร่วมเพศ รวมทั้ง ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่มีส่วนก่อให้เกิดรักร่วมเพศ จะเป็นแนวทางสำหรับพ่อแม่ ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และบุคคลที่ทำงานเกี่ยวข้องกับวัยรุ่น ในการช่วยเหลื่อวัยรุ่นที่มีปัญหารักร่วมเพศให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผลที่ได้จากลักษณะการ อบรมเลี้ยงดู จะเป็นแนวทางในการ อบรมเลี้ยงดูวัยรุ่น ไม่ให้เกิดปัญหารักร่วมเพศ และ เป็นแนวทางในการ ส่ง เสริมการ อบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อการพัฒนาการ อັตมโนทัศน์
3. เป็นแนวทางสำหรับวัยรุ่นในการพัฒนาให้ดี เพื่อเติบโตอย่างมีคุณภาพและเป็นกำลังของประเทศชาติต่อไป
4. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นพื้นฐานในการวิจัยเกี่ยวกับวัยรุ่นรักร่วมเพศ ในด้านอื่น ๆ ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย